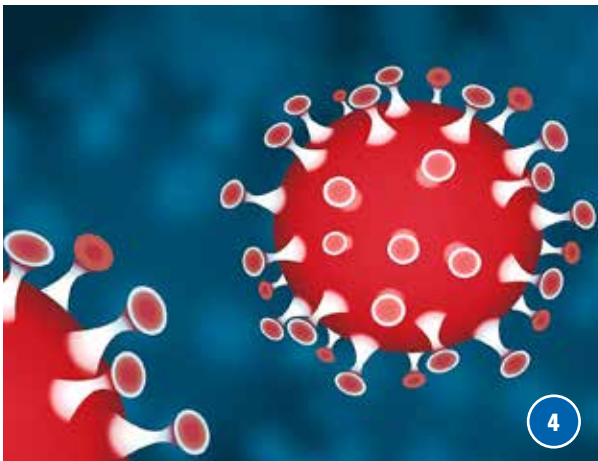

Wasama

AURINKOENERGIAA!

12

4

**KORONA MUUTTI MAAILMAMME
– TOIMI NÄIN**

6

**EHDOKASSETTELU KÄYNNISSÄ:
VAALILIITOT ESITTÄYTYVÄT**

8

**ALKOHOLISTIN LÄHEINEN
PALJON VARTIJANA**

Ammattiliiton jäsenyys tuo turvaa kriisissä

■ TEKSTI: ANU VALLINKOSKI
■ KUVA: TUULIKKI HOLOPAINEN

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt ratkovat yhdessä, miten pelastaa työpaikkoja. Ammattiliitot taas tuovat tukea ja turvaa lomautetuille.

Neuvontapuhelimet pirisevät, ja työttömyyskassoihin tulvi hakemuksia. Soitokierros ammattiliittojen järjestöpäälliköille paljastaa, että koronakriisi on tuonut myös monille liitoille uusia jäsenhakemuksia.

– Oman ja läheisten terveyden lisäksi ihmisiä huolettuu tietysti oma toimeentulo. Liittojen neuvontapuhelmiin soittavat kyselevät, mitä pitää tehdä, jos tai kun saa käteensä lomautuslappun. Mitä lippusia ja lappusia pitää täyttää, SAK:n järjestöpäällikkö Eija Harjula kertoo.

Neuvo on kaikille tässä tilanteessa sama: Ilmoittaudu TE-toimistoon työttömäksi työnhakijaksi. Siitä työttömyystuen hakuprosessi lähtee liikkeelle.

Harjulan mu-

kaan lomautus on monelle shokki. Paitisi neuvoja soittajat kaipaavat usein myös henkistä tukea ja olkapäätä, kuuntelijaa, jolle purkaa huoliaan.

– Yksin ei nyt kukaan pärjää, eikä tarvitsekaan, Harjula summaa.

AMMATTILIITTO ON PALJON MUUTAKIN KUIN TYÖTTÖMYYSKASSA

Eija Harjulan mukaan koronakriisin synnyttämässä poikkeustilanteessa ammattiliittojen merkitys konkretisoituu entisestään. Moni aiemmin liittoon kuulumaton tekee jäsenhakemuksen.

– Sen lisäksi, että ammattiliittojen työttömyyskassat ovat työttömyysturvan maksajia, ammattiyhdistysliike on myös järjestelmän kehittäjä ja edunvalvoja. Me olemme aina olleet osa sovittavaa ja neuvottelevaa yhteiskuntaa, niin nytkin.

Harjula viittaa koronakriisipakettiin, jossa Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja palkansaajien keskusjärjestöt, SAK mukaan lukien, neuvottelivat esityksen poikkeusajan määräaikaisesta lainsäädännöstä. Sen tarkoituksena on helpottaa sekä taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten että työntekijöiden tilannetta.

Osa määräaikaisista lakimuutoksista tuli voimaan jo huhtikuun alussa. Muutokset mahdollistavat työnantajille työntekijöiden lomauttamisen vain viiden päivän varoajalla.

Lomautusoikeus koskee nyt myös määräaikaisia työntekijöitä.

Lomautettujen työntekijöiden asemaa taas esitetään parannettavaksi siten, että työttömyysturvan karenssipäivät poistuisivat, eikä lomautusaika söisi työttömyysturvan enimmäisaikaa. Nämä esitykset ovat etenemässä eduskunnan käsittelyyn.

– Työpaikkoja pelastavat määräaikaiset lakimuutokset eivät olisi mahdollisia ilman ammattiyhdistysliikettä. Kriisipaketti eli niin anottu maaliskuun kihlaus on osoitus siitä, että kun tarvetta poikkeustoimille on, valmiutta ay-liikkeeltä kyllä löytyy, Harjula sanoo.

Hän huomauttaa, että pelkät työttömyyskassat eivät tee samanlaista yhteiskunnallista työtä tai osallistu lainsäädännön kehittämiseen samalla tavalla kuin ammattiyhdistysliike.

MITÄ ENEMMÄN JÄSENIÄ, SEN ENEMMÄN SANANVALTAA

Eija Harjula tähdentää, että ammattiyhdistysliikkeen voima perustuu suuriin jäsenmääriin.

– Jokaisen liiton taustalla on valtava määrä jäseniä, jotka ovat sitä mieltä, että liitto on oikea porukka tekemään heidän puolestaan työtä ja ajamaan heidän asiaansa.

Mitä enemmän väkeä sen enemmän sananvaltaa. ●

HYVÄÄ TYÖ KOULU-PÄIVÄÄ

LAPSITYÖN PITÄISI KUULUA HISTORIAAN KOKO MAAILMASSA. JOS VANHEMMILLA ON REILUT TYÖEHDOT, LAPSET PÄÄSEVÄT KOULUUN.

sask[®]
sask.fi/lahjoita

VASAMA 4/2020

Kannen kuvassa Jari Katara
Kuva: Riitta Kallio

Julkaisija:
Sähköalojen ammattiliitto ry
Elbranschernas
fackförbund rf.
Postiosoite: PL 747
33101 Tampere
Sähköpostiosoite:
vasamalehti@sahkoliitto.fi
etunimi.sukunimi@sahkoliitto.fi
Päätoimittaja: Sauli Vantti
Vastaava toimittaja: Riitta Kallio
Toimittaja: Minna Järvenpää
Ulkoasu ja taitto: Jari Mattila

Palkansajaajalehdet –
Löntagartidningar
PALE ry:n jäsen

Noudatamme Julkisen sanan
neuvoston määrittelemää hyvää
journalistista tapaa.

Painopaikka:
Sata-Pirkan Painotalo, Pori.

Ilmoitushinnat tekstisivulla:
Mustavalko
2,25 €/pmm
Neliväri-ilmoitukset
3,00 €/pmm
Työpaikkailmoitukset ja
ammattiosastot -50 %
Mainostuotistoalennus -15 %

Ilmoitusmyynti:
Ekamedia
Puhelin: 044 344 4414
emmi.kallio@ekamedia.net

Osastot toimivat -ilmoitukset:
lähetä osoitteeseen
www.sahkoliitto.fi/ammattiosastot/
osastot-toimivat

Lehden tilaushinta:
30 €/vsk kotimaa
40 €/vsk ulkomaat

vasama

SÄHKÖALOJEN
AMMATTILIITON
JÄSENLEHTI.

Perustettu 1957
Lehti ilmestyy
10 kertaa vuodessa.
Seuraava Vasama ilmestyy
28.5.2020
Aineistot 18.5. mennessä.

Työsuhde- ja työehtosopimusasiat:
puh. 03 252 0700
Järjestämis- ja järjestötyö:
puh. 03 252 0600

SÄHKÖJOHTO

Elämää koronaviruksen ympärillä

Olemme kevättalven ja alkukevään aikana saaneet muistutuksen elämän hauraudesta ja yhteiskunnan haavoittuvuudesta koronaviruspandemian johdosta. Turvallinen lintukotomme on muuttunut poikkeusoloissa eläväksi, eristäytyneeksi ja suljetuksi.

Edellisen kerran yhteiskuntamme koki poikkeusolot sodan aikana, jolloin vihollinen oli selkeästi tunnistettavissa. Nykyinen vihollisemme on vaarallinen, näkymätön ja salakavalasti leviävä virustauti. Tämän vuoksi kaikki hallituksemme päättämät rajoitustoimet ovat varsin hyvin perusteltuja.

Pandemia on vaikuttanut kansalaisten terveyden lisäksi dramaattisesti talouteen. Liike-elämä on lähes pysähtynyt, ravintolat on suljettu, hotellit ovat tyhjiillään, kauppa on hiljentynyt, palveluiloilla on käynnissä massiiviset henkilöstön lomautukset. Myös teollisuudessa jopa 70 prosenttia yrityksistä on lomauttamassa henkilöstöään.

Yhteistoimintaneuvotteluiden piirissä on kirjoitushetkellä noin 400 000 työntekijää. Lomautetuille on hyvin tärkeää, että heidän ja heidän perheidensä toimeentuloa autetaan. Tämän vuoksi hallitus on yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa rakentanut väliaikaisia muutoksia työttömyysturvainsäädäntöön helpottaakseen lomautettujen ja työttömiksi joutuvien tilannetta. Nämä muutokset ovat kirjoitushetkellä eduskunnan käsittelyssä ja vahvistuvat lähiaikana.

VAIKUTUKSET NÄKYVÄT MYÖS LIITON JÄSENKENTÄSSÄ

Lomautukset ovat tässä tilanteessa arkipäivää myös Sähköliiton jäsenille; monet yritykset ovat käynnistäneet yt-neuvottelut. Tätä kirjoitusta laadittaessa dramaattista lomautusaaltoa ei kuitenkaan ole tullut, vaikka lomautusmäärät ovatkin selvästi

kasvussa. Sähköalojen työttömyyskassa on varautunut lomautuspiikkiin lisäämällä henkilökuntaansa.

Energia-ICT-verkostoala on yhteiskunnan perusinfrastruktuuria, sähkön ja lämmön tuotantoa, sähköjakelua sekä ICT-järjestelmien rakentamista ja ylläpitoa. Alan toimintojen ylläpitäminen on nykyisessä kriisitilanteessa yhteiskuntamme kannalta hyvin oleellista. Toivotavasti alan yritykset ovat maltillisia ja pitävät henkilökuntansa työssä mahdollisimman laajasti.

Sähköistys- ja sähköasennusala erityisenä haasteena on asennustarvikkeiden saatavuus työmailla. Tarvikkeiden loppuessa työmaiden pysähtyminen on todennäköistä, mikä valitettavasti tarkoittaa henkilökunnan lomauttamisia. Toivotavasti näin pitkälle ei jouduta.

Yrityksiltä edellytetään näissä poikkeusoloissa henkilöstönsä suojaamista mahdollisimman hyvin virustartunnalta. Jokaisella yksilöllä on luonnollisesti myös oma vastuunsa suojautua. Sähköliiton jäsenet työskentelevät paljon asiakasrajapinnassa, rakennustyömaille muiden yritysten työntekijöiden kanssa ja monissa muissa vastavissa tilanteissa. Riski saada virus tartunta on moninkertainen verrattuna etätöitä tekeviin.

Toivonkin terveyttä ja turvallisuutta kaikille Sähköliiton jäsenille perheineen. Sähköliitto osana SAK: aista liittoperhettä on tässä kriisitilanteessa mukana tukemassa ja rakentamassa työntekijöiden asemaa helpottavia lainsäädäntö- ja muita hankkeita.

KEVÄTEDUSTAJISTO SIIRTYY

Sähköliiton hallitus siirsi edustajiston kokouksen pidettäväksi myöhemmin syksyllä, koska sen järjestäminen toukokuussa oli nykytilanteessa mahdotonta.

Uusi ajankohta ilmoitetaan piak-

koin. Kokous järjestetään kuitenkin viimeistään syyskuun loppuun mennessä.

TYÖEHTOSOPIMUSNEUVOTTELUT HYVIN HANKALIA

Liiton pääsopimusalojen, sähköistys- ja sähköasennusalan sekä energia-ICT-verkostoalan työehtosopimukset päättyivät maaliskuun loppuun. Sopimukset ovat kuitenkin voimassa niin kauan kuin neuvotteluja käydään.

Neuvottelutoiminta on kokenut melkoisen muutoksen: perinteinen työnantajapuolen silmiin tuijottelu on väistynyt etäneuvottelujen tieltä. Vielä edellisellä neuvottelukierroksella etäneuvottelu ei tullut edes mieleen, mutta nyt se on käytäntö ja teknisesti varsin hyvin toimiva kaiken lisäksi. Muuta hyvää neuvotteluista ei sitten voikaan sanoa.

Suomalainen ay-liike lähti tälle neuvottelukierrokselle poistamaan kilpailukykysovimuksen talkootunteja työehtosopimuksista. Talkootunnit ovat poistuneet lähes kaikissa neuvottelupöydissä. Tosin työnantajapuoli on osannut vaatia ja myöskin saanut eri sopimuspyödyssä erisuuruisia kompensatioita siitä hyvästä.

Työnantajapuoli on osannut hyödyntää kilpailukykysovimuksen todella hyvin. Yritykset saivat noin 6 miljardin euron helpotuksen sosiaalivakuutusmaksuihin, kun osa maksuista siirtyi työntekijöiden maksettavaksi. Lisäksi väliaikaisesti tarkoitettu 24 talkootuntia tuli työehtosopimukseen ilmaiseksi, ja yritykset vaativat nyt niiden poistamista kompensatioita.

Sähköliiton neuvottelupöydissä työnantajaliittojen vaateet ns. kiky-tuntien poistamisen kompensatioista ovat suomenennätyslukua. Me työntekijäpuoli olemme tehneet lukemattomia kompromissiesityksiä, mutta työnantajaliittojen vas-

taantulot ovat täysin olemattomia. Työnantajapuoli näyttää pyrkivän hyödyntämään nykytilanteen maksimaalisesti heikentääkseen sähköalan työntekijöiden työehtoja.

Muistutan työnantajapuolta siitä, että pyrkimys työehtojen heikentämiseen on kaksiteräinen miekka. Jotta nuoret kiinnostuisivat alasta ja työntekijöiden saatavuus olisi turvattu tulevaisuudessakin, sähköala tarvitsee houkuttelevuutta. Esi-merkiksi energia-ICT-verkostoalalle kaivataan kipeästi uusia työntekijöitä jo nyt, eikä työehtojen polkeminen auta tässä tilanteessa millään tavoin.

USKOA TULEVAISUUTEEN

Vaikka ennusteet koronavirusepidemian kestosta ovat kovin erilaisia, elämä jatkuu tämän pandemian jälkeenkin. Ollaan positiivisia ja uskotaan tulevaisuuteen, pidetään huolta perheistämme ja vanhuksistamme. Noudatetaan suojautumishjeita ja toimitaan viranomaisien ohjeiden mukaisesti.

Sähköliitto huolehtii myös henkilökuntansa terveydestä, ja olemmekin siirtyneet etätöihin. Yhteydenpito toimii edelleen puhelimitse ja sähköpostitse.

Talutetaan koronaviruksen yhdessä ja palautetaan yhteiskuntamme takaisin normaalioloihin.

Terveyttä ja turvallisuutta kaikille liiton jäsenille perheineen!

SAULI VÄNTTI
puheenjohtaja

Sähköliiton ja Elektrobudowa Spolka Akcyjnan välinen pitkä oikeudenkäynti on päättyneet sovintoon. Lisää mutkikkaasta prosessista sivulta 18.

- 4 Korona muutti maailmaa
- 5 Tes-sopimukset katkolla
- 6 Ehdokasasettelu käynnissä: Vaaliliitot esittäytyvät
- 8 Alkoholistin läheisenä
- 10 Kipinät
- 11 Kuukauden kuva & Kärkimies
- 12 Aurinkoenergia tulee
- 14 Kellon ympäri
- 15 Jäsenpalvelut
- 16 Selfiessä
- 17 Työttömyyskassa
- 18 Pitkä oikeudenkäynti
- 19 Ruistikko
- 20 Osastot toimivat
- 22 Elledningen

MITEN TOIMIA TYÖPAIKALLA PANDEMIAA VASTAAN?

MITEN KORONAVIRUS TARTTUU?

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n mukaan koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyntynyt sairastuneen hengitystie-eritteitä.

Laboratoriotutkimuksissa on havaittu, että virus voi säilyä pinnoilla muutamista tunneista muutamaa päivään. Pintojen osuus viruksen leviämässä ei nykytiedon mukaan kuitenkaan ole merkittävä. Pintojen, elintarvikkeiden tai tavaroiden välityksellä tapahtuvia tartuntoja ei ole toistaiseksi havaittu.

RISKIRYHMÄT

Tietyt ryhmät ovat sairautensa tai sen hoidon vuoksi muita alttiimpia saamaan vakavan koronavirusinfektion. Tämänhetkisen tiedon perusteella riskiryhmiin kuuluvat erityisesti yli 70-vuotiaat ja henkilöt, joilla sairaus merkittävästi huonontaa keuhkojen ja sydämen toimintaa tai vastustuskykyä.

Ajantasainen listaus riskiryhmään kuuluvista sairauksista löytyy osoitteesta www.thl.fi > Aiheet > Infektiotaudit ja rokotukset

Työnantaja ei välttämättä tiedä työntekijöiden sairauksista, joten työntekijän vastuulla on kertoa työnantajalle kuuluvansa riskiryhmään.

TYÖNANTAJAN

TYÖTURVALLISUUSVASTUUT

Työnantaja vastaa työpaikan työturvallisuudesta ja huolehtii, että työssä on kaikki edellytykset toimia terveellisesti ja turvallisesti.

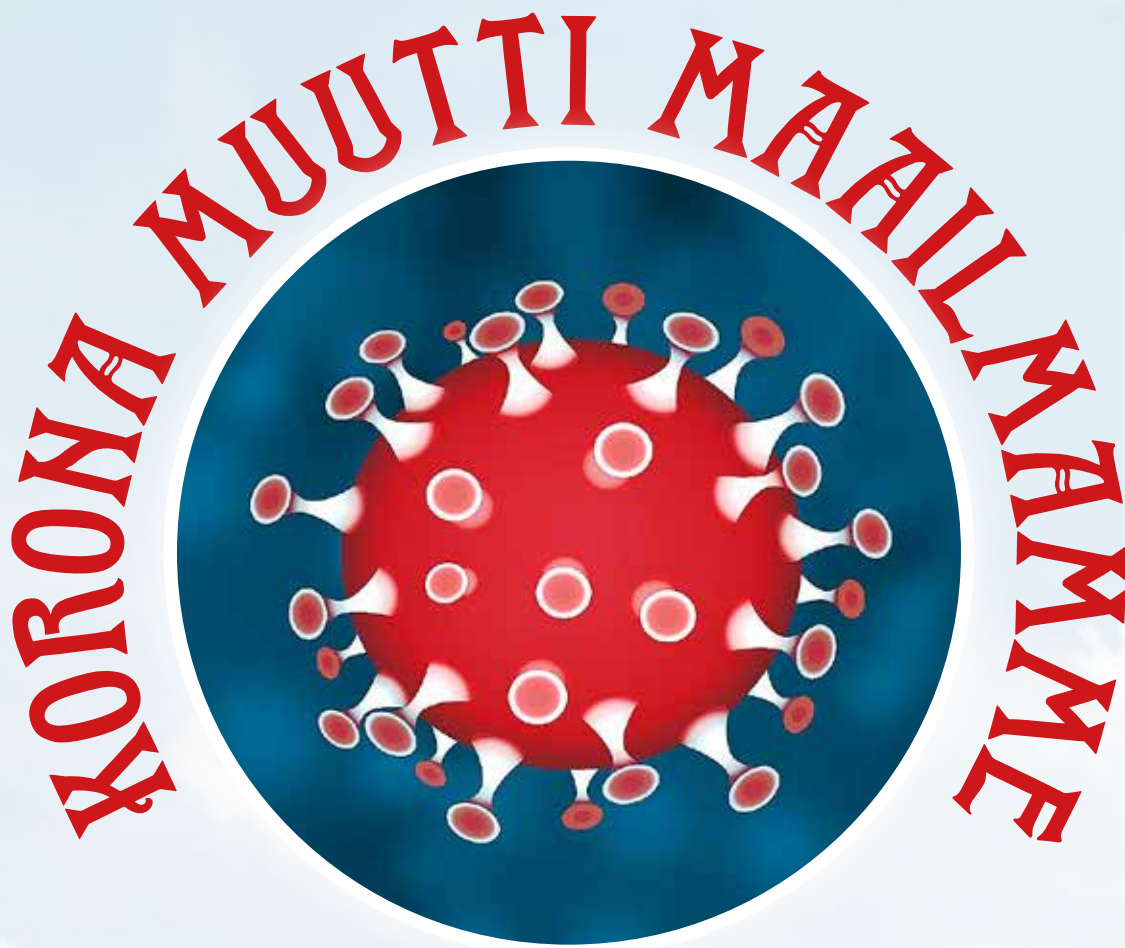
Työpaikalla tehty riskien arviointi antaa pohjaa tehtäville turvallisuustoimenpiteille. Vaarojen selvittämisessä ja riskien arvioimisessa on otettava koronaviruspandemia huomioon ja tehtävä päivitykset sen mukaan. Tässä on velvollisuus käyttää riittävää asiantuntija-apua esimerkiksi työterveyshuollosta.

Työnantajan on laadittava tarvittavat ohjeet ja menettelytavat koronatilanteeseen liittyen.

OHJEITA TYÖSKENTELYYN

ASIAKKAAN KOTONA TAI MUISSA YKSITYISISSÄ TILOISSA

- Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on vastuu työntekijän turvallisuudesta, ja siksi työpaikalla tulee olla selkeät ohjeet työskentelystä asiakkaiden tiloissa sekä ohjeistus tarvittavien suojaimien käytöstä. Työntekijän vel-

Maailma ei tänään ole samanlainen kuin vaikkapa vielä puolitoista kuukautta sitten. Koronaviruspandemian vaikutukset ulottuvat jokaiselle elämän osa-alueelle. Kaikki koronaviruksesta kirjoittamamme uutiset löydät osoitteesta www.sahkoliitto.fi/koronauutiset

■ KOONNUT: MINNA JÄRVENPÄÄ

vollisuus on noudattaa ohjeita

- Asiakkaan kanssa olisi hyvä sopia, että tilassa ei mahdollisuuskien mukaan olisi muita ihmisiä. Asunnon pitäisi olla tyhjänä vähintään tunti ennen työskentelyn aloittamista. Näin suojaudutaan ilmassa leijuvilta pisaratartunnan vaaralta. Tunnin aikana virus on laskeutunut pinnoille, joissa sen tartuntakyky on heikompi.
- Huolehdi hyvästä käsihygienias- ta ennen tilaan menemistä, sillä näin suojelet asiakasta, jos itse kannat tietämättäsi virusta. Muista käyttää asianmukaisia suojakäsineitä ja muita henkilösuojaimia. On hyvä käyttää myös kertakäyttöisiä puhdistusliinoja kontaktipintojen, kuten ovenkahvojen, puhdistamiseen. Näin ehkäiset viruksen tartuntavaaraa pinnoilta.
- Hengityssuojaimien käyttöä kannattaa harkita, vaikka se ei takakaan riskitöntä työympäristöä. Virus kun voi tarttua käsistä esimerkiksi silmiin.
- Pese kädet aina myös työt tehtyäsi ennen kuin poistut tilasta. Jos peseminen saippualla ja vedellä ei ole mahdollista, käytä käsi-desiä. Samalla on syytä puhdistaa työkalut ja omat henkilösuojaimet, myös silmäsuojat/silmälasit, jos olet joutunut koskemaan niitä työn aikana.

OHJEITA TYÖSKENTELYYN TYÖMAILLA

- Jo normaalitilanteessa pääura-

koitsijan tai työnantajan on huolehdittava sosiaalitoimen riittävästä määrästä ja siisteydestä henkilöstötiloista koskevien asetusten nojalla. Tilat tulee siivota päivittäin ja tarpeen vaatiessa useamminkin.

- Tavallisen käsienpesumahdollisuuden lisäksi pääurakoitsijan tai työnantajan tulisi järjestää käsidesiä kaikkien työntekijöiden käyttöön.
- Työntekijöiden kannattaa vaihtaa työvaatteet tullessa ja lähtiessä porrastetusti. Näin minimoidaan lähikontakteja. Henkilöstötiloissa pidettävät ruokatunnit ja kahvitauot voisi myös toteuttaa porrastetusti. Tästä kannattaa sopia muiden työmaalla olijoiden kesken.
- Työntekijän tulisi käyttää koko ajan samaa kulkuneuvoa, jos hänen pitää käyttää työnantajan autoa. Työautoihin tulisi varata hygieniatuotteita työntekijöiden käyttöön.
- Työmaan työt tulee organisoida mahdollisimman hyvin niin, että työntekijöiden turvavälit on otettu huomioon eikä pienessä tilassa työskentele liian iso työryhmä.

YLEISIÄ HYVIÄ NYRKKISÄÄNTÖJÄ

- Seuraa ja noudata viranomaisten ja työnantajan ohjeistuksia.
- Vain välttämättömimmät työt hoidetaan varsinkin niissä tiloissa, joissa on oleskellut sairastu-

nut. Kiireettömämmät työt kannattaa mahdollisuuksien mukaan siirtää myöhempään ajankohtaan.

- Jos on välttämätöntä mennä töihin sairastuneen kotiin, asunnon on oltava tyhjä, mielellään ainakin tunnin ajan ennen sinne menemistä.
- Jos kuulut ns. riskiryhmään, älä mene lainkaan tiloihin, joissa on oleskellut sairastunut, tai tiloihin, joissa on riski saada tartunta.
- Pese kädet huolellisesti ennen tiloihin menemistä ja niistä poistuessasi.
- Käytä tiiviitä suojakäsineitä.
- Pidä riittävä turvaväli muihin ihmisiin.
- Jos sinulla on flunssaoireita, jää pois töistä. Vaikkei kyse ei olisi-kaan koronavirustartunnasta, et voi tietää sitä ennalta.
- Huolehdi omasta ja muiden terveydestä.

Asiantuntijana Sähkölaiton työympäristöasiantuntija

Jarkko Korhola

TYÖEHTO-SOPIMUKSIIN NS. KORONAPÖYTÄKIRJAT

MONIEN MUIDEN ammattiliittojen tapaan Sähkölaiton on hyväksynyt viisi ns. koronapöytäkirjaa eri sopimusaloille. Koronapöytäkirja tarkoittaa työehtosopimuksen lisäpöytäkirjaa, jolla työntekijä- ja työnantajaliitot sopivat väliaikaisista muutoksista sopimuksiin.

Hallituksen hyväksymät pöytäkirjat koskevat sähköistys- ja sähköasennusalan, energia-ICT-verkostoalan, huolto- ja kunnossapitoalan, mekaanisen metsäteollisuuden sekä paperi- ja puumassateollisuuden työehtosopimuksia. Energia-ICT-verkostoalaa koskeva pöytäkirja on vain Sähkölaiton hyväksymä.

Sopimukset poikkeavat toisistaan, ja olemme päivittäneet ne kunkin sopimusalan alle nettisivuillamme: www.sahkoliitto.fi > Työehtosopimukset

LYHENNYKSIÄ MÄÄRÄAIKIOIHIN, PIDENNYS TAKAISINOTTOON

Eduskunta hyväksyi määräaikaisia lakimuutoksia lomautusten ilmoittamis- ja vähimmäisneuvotteluaikeihin, koeaikaan ja työnantajan takaisinottovelvollisuuteen huhtikuun alussa. Muutokset ovat voimassa kesäkuun loppuun.

Lakimuutokset lyhentävät lomautusten ilmoittamis- ja vähimmäisneuvotteluaajan viiteen päivään ja antavat mahdollisuuden purkaa työntekijän työsuhde koeaikana tuotannollisella ja taloudellisella perusteella. Koeaika-purusta ei seuraa työntekijälle työttömyysturvan karenssia eikä omavastuupäiviä. Muutokset myös pidentävät työnantajan takaisinottovelvollisuutta irtisanomistilanteissa yhdeksään kuukauteen.

Määräaikaiset muutokset tulevat voimaan sitä mukaa, kun työntekijä- ja työnantajaliitot sopivat niistä työehtosopimuksissaan lisäpöytäkirjalla. Liitot voivat sopia keskenään myös laista poiketen.

Muutokset perustuvat työmarkkina-keskusjärjestöjen heikentyneen taloustilanteen johdosta yhdessä sopimiin työehtosopimusten muutoksiin. Sopijat ovat palkansaajia edustavat SAK, STTK ja Akava sekä työnantajapuolta edustavat Kuntatyönantajat KT ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK. ■

PANDEMIAN VUOKSI PERUUNTUNEITA SÄHKÖLIITON TAPAHTUMIA

- LOPUT KEVÄÄN KURSSIT
- LUOTTAMUSHENKILÖSEMINAARI 24.–25. HUHTIKUUTA
- JÄSENRISTEILY 25.–26. HUHTIKUUTA
- EDUSTAJISTON KEVÄTKOKOUS 9. TOUKOKUUTA

Pirkanmaan käräjäoikeus velvoitti jo kesällä 2017 Nokianvirran Energia Oy:n maksamaan Nokian voimalaitoksen entisille työntekijöille kaikkiaan yli 615 000 euroa korvauksia liikkeenluovutusta ja työsuhteiden perusteettomia päättämisiä koskevassa asiassa. Päätös pysyi hovioikeudessa ja korkeimmassa oikeudessa.

NOKIANVIRRRAN ENERGIAN SAAMA HOVIOIKEUDEN TUOMIO JÄI PYSYVÄKSI

Korkein oikeus on maaliskuussa antamallaan päätöksellä ilmoittanut, ettei se myönnä valituslupaa Nokianvirran Energia Oy:lle.

Riidassa oli kysymys siitä, tapahtuiko Nokianvirran Energia Oy:n ja palveluntuottajan välillä työsopimuksella tarkoitettu liikkeenluovutus. Käräjäoikeus ja hovioikeus olivat aiemmin katoneet, että kyse oli liikkeenluovutuksesta.

Tästä syystä Nokianvirran olisi tullut ottaa kaikki työntekijät vanhoina työntekijöinä palvelukseen entisen työehtoin. Yhtiö palkkasi yli puolet vanhasta henkilökunnasta, mutta kieltäytyi ottamasta kuutta sähköliittolaista palvelukseen-

sa, vaikka nämä olivat työskennelleet voimalaitoksella pitkään ja siirtyneet aina vanhoina työntekijöinä uuden työnantajan palvelukseen omistussuhteiden muuttuessa. Näin tekemällä yhtiö päätti kuuden työntekijän työsuhteet perusteettomasti.

Nokianvirran Energia joutui maksamaan irtisanotuille työntekijöille korvauksia puolen miljoonan euron verran kertyneine korkoineen ja oikeudenkäyntikuluneen. ■

TES-neuvottelut junnaavat

TYÖNANTAJAPUOLI VAATII: KIKY-TUNNEILLE KORVAAJA!

Sähköliiton pääsopimusalojen työehtosopimukset päättyivät viime kuun lopussa, mutta sähköistys- ja sähköasennusala sekä energia-ICT-verkostoala eivät kuitenkaan ole sopimuksettomassa tilassa. Siitä pitää ns. roikkopykälä huolen. Tämä tarkoittaa, että sopimukset ovat voimassa niin kauan kuin neuvotteluita uusista sopimuksis-

ta käydään.

Ja neuvotteluita on kyllä käyty erilaisilla kokoonpanoilla, muun muassa viime kuun lopulla päivittäin ja tasaista tahtia myös tämän Vasaman mennessä painoon. Poikkeukselliseksi tämän kevään neuvottelut tekee se, että koronaviruspandemian takia niitä on käyty viime aikoina etänä.

Junnaamaan on jääty asiassa, joka pystyttiin ennustamaan etukäteen: kilpailukyky sopimukseen sisältyvien 24 palkattoman talkootunnin poistamisesta työehtosopimuksesta. Työnantajapuoli on muidenkin liittojen pöydissä esittänyt, että ns. kiky-tunneista luopuminen tulee kompensoida uusissa sopimuksissa jollakin tavalla. Eri pöydissä

on päädytty erilaisiin kompensatiomalleihin.

Sähköliiton mielestä kompensatiovaatimukset ovat kohtuuttomia liittokierroksella syntyneisiin ratkaisuihin nähden. Lisäksi liitto tähdentää, että työntekijäpuoli ei aikoo saada ns. kiky-tunneista minikäänlaista kompensatiota ja tuntien piti alun perin olla väliaikainen

ratkaisu.

Sähköliitto teetti pääsopimusalojen jäsenien keskuudessa kyselyn TES-neuvottelujen pohjustukseksi. Tulos oli selkeä: 83 prosenttia energia-ICT-verkostoalan ja 79 prosenttia sähköistys- ja sähköasennusalan jäsenistä piti talkootunneista luopumista TES-neuvottelujen kynnyksensä. ■

Tietoa edustajiston vaaleista:
www.sahkoliitto.fi/vaalit
Linkki ehdokasasettelu-
lomakkeeseen:
www.sahkoliitto.fi/vaalit/ehdokasasettelu

2X

vaaliliitto ja sen tavoitteet

Sähköliiton ja Sähköalojen työttömyyskassan edustajiston vaalien ehdokasasettelu on käynnistynyt tämän kuun alussa. Määräaikaan mennessä sähköisen ehdokasasettelun käyttötärpeestaan ilmoitti kaksi vaaliliittoa. Vaaliliittoa voi tulla enemmänkin, sillä paperisella ehdokasasettelulomakkeella on mahdollisuus ilmoittaa uudesta vaaliliitosta. Ehdokasasettelu päättyy 5. kesäkuuta, ja sen jälkeen tiedetään varmaksi, osallistuuko vaaleihin muita vaaliliittoa. Esittelemme kaksi nyt tiedossa olevaa vaaliliittoa esittämällä molemmille samat kysymykset. Nämä vaaliliitot näkyvät vaihtoehtoina sähköisen ehdokasasettelulomakkeen alasvetovalikossa.

■ KOONNUT: MINNA JÄRVENPÄÄ

SÄHKÖLIITON EDUNVALVONNANTEKIJÄT

Mikä on vaaliliitonne kantava ajatus, ja miten sen nimi kuvastaa sitä?

– Vaaliliittomme nimi Edunvalvonnantekijät kuvastaa sitä, että tärkein tehtävämme on jäsenten edunvalvonta. Haluamme puhumisen sijasta keskittyä tekemiseen, jonka tavoitteena on rakentaa luottamuksellisen neuvottelu- ja sopimustoiminnan kautta kaikille sähköisillä aloilla työskenteleville ammattilaisille parhaat mahdolliset työehdot.

Mikä on tavoitteenne parhaillaan käynnissä olevassa ehdokasasetteluvaiheessa?

– Tavoitteenamme on asettaa kattava lista ehdokkaita jokaiseen vaalipiiriin koskien kaikkia sopimusaloja. Jo toiminnassa mukana olevien lisäksi olemme saaneet ehdolle mukavasti myös uusia tulevaisuuden Edunvalvonnantekijöitä.

Miksi ehdokkaan kannattaisi valita juuri teidän vaaliliitonne?

– Sähköliiton Edunvalvonnantekijät ovat olleet selkeästi suosituin vaaliliitto kaikissa käydyissä edustajiston vaaleissa. Vaaliliittomme johdolla olemme rakentaneet Sähköliitosta itsenäisen ja vahvan toimijan, josta voimme olla ylpeitä. Tätä työtä haluamme jatkaa.

Mitkä ovat tärkeimmät ajamanne asiat?

– Haluamme parantaa sopimusalojemme työehtosopimuksia. Se on kärkitavoittemme nyt ja tulevaisuudessa.

Mitkä asiat ovat hyvin Sähköliitossa?

– Ehdottomasti jäsenistö. Liittomme voima lähtee jäsenistä; me olemme Sähköliitto! Olemme ammattikuntaliitto, joka on pystynyt parantamaan sähköisillä aloilla työskentelevien työehtoja jo yli 60 vuoden ajan siten, että jäsenten ääni on kuulunut päätöksenteossa.

Mitä asioita Sähköliitossa tulisi kehittää ja miten?

– Seuraavalla edustajistokaudella on pystytävä kohentamaan liiton järjestöllistä voimaa kasvattamalla toimivien työhuonekuntien määrää ja kääntämällä jäsenmäärän lasku kasvuksi. Tämä onnistuu vain yhteistyöllä, jossa liitto, ammattiosastot, työhuonekunnat ja jäsenet puhaltavat yhteen hiileen.

– Haluamme myös, että Sähköliitto nähdään yhteistyökykyisenä ja luotettavana toimijana ammatillisten keskusjärjestöjen, ammattiliittojen ja muiden yhteistyötahojen silmissä.

– Samalla meidän Sähköliittona pitää pohdita lisävoimaa työehtosopimusneuvotteluihin. Ns. runkosopimuksen neuvottelemineen olisi yksi vahva neuvotteluase. Runkosopimuksen tarkoitus olisi pyrkiä yhdistämään aluksi isoimmat sopimusalamme samaksi työehtosopimuskirjaksi. Tämän toimenpiteen ansiosta olisimme neuvottelupöydässä vahvempi neuvottelukumppani. Aikanaan yhdistetiin energia- ja puhelinalan sopimukset. Se ei ollut kivutonta, mutta jälkepäin ratkaisu osoittautui erittäin tärkeäksi.

– Järjestötoiminnan keskiössä on oltava ammattiosastojen toiminnan kehittäminen. Osastojen toimintavalmiuksia parantamalla tuemme parhaiten alueellisen edunvalvonta- ja järjestötyön onnistumista.

Mitkä ovat kärkitavoitteenne edustajiston vaaleissa?

– Viime edustajiston vaalissa saimme vahvan

Ansassa sekä alkoholisti että läheinen

Kirjailija **Kristiina Harjula** on kirjoittanut kertovan tietokirjan *Loukussa* alkoholistin läheisistä. Kansikuvassa on alassuin käännetty juomalasi. Se herättää mielikuvan lasin alle pyydystetystä ampuaisesta, joka sinkoilee hädissään seinästä toiseen, surraa epätoivoisesti, kopsahtelee lasiin ja satuttaa itsensä, mutta mitään ei mahda eikä pois pääse. Lasi on vahvempi.

■ TEKSTI: ANNELI KANTO

Alkoholismista ja alkoholisteista on kirjoitettu paljon, läheisistä ei. Alkoholistin läheinen on näkymätön, ylenkatsova tai syyllinen. Suhtautuminen häneen on halveksivaa tai ainakin kielteistä: hän on nalkuttava akka, ymmärtämätön puoliso, huono äiti, läheisriippuvainen joka ei tajua erota, kulussienpystyttäjä.

– Minulla oli sisäinen pakko kirjoittaa tämä kirja. Tein rajauksen, että kirjoitan vain läheisten näkökulmasta, sillä alkoholistien läheisistä on niin vähän ymmärtävää tietoa, Harjula sanoo.

Perheenjäsenen päihdeongelmasta ei ole oikein sopivaa puhua julkisesti. Saa sanoa, että mieheni tai lapseni on syöpäsairas, mutta ei saa sanoa, et-

tä lapseni tai mieheni tai äitini on alkoholisti.

LÄHEINEN KANTAA ARJEN JA VASTUUN

– Läheisestä tulee täysinoppinut alkoholistin läheinen, kun hän on liittännyt toisen ihmisen alkoholiongelman osaksi omaa identiteettiään, kun hän on oppinut vaikenemaan, salailemaan, kulkemaan sivupolkuja ja käyttämään peitenimiä, hymyilemään kun pelottaa, nauramaan kun itkettää, vaihtamaan puheenaihetta, olemaan hiljaa, kun joku kysyy, mitä kuuluu, Harjula pohtii.

Puolisen miljoonaa suomalaista juo liian paljon. Heistä kymmenesosa uppoaa viinaan ja toinen kymmenes-

osa on vakavassa vaarassa alkoholisoitua. Alkoholismi säteilee ympäristöönsä, perheeseen ja vaarallisimmin lapsiin. *Loukussa* on tärkeä kirja ihmisille, jotka grogilasin alla sinkoilevat, mutta se on tärkeä myös muille. Avatessaan alkoholistin läheisen kokemuksen kirja antaa oivalluksia ja lisää ymmärrystä.

Kirjan kertomukset aukaisevat järkyttävän näköalan maisemaan, jossa alkoholistin läheinen tarpoo. Rivien välistä tihkuu ahdistus, pelko ja huoli. Kokemukset eivät ole kauniita: puolisolla on kakat housussa, äiti karkaa päiväkausiksi juomaan ja veli lypsää vanhemmilta rahaa.

Kirjan kirjoittaminen oli Harjulalle rankka prosessi kirjan kirjoittami-

”HAASTATTELIN YHDEKSÄÄ LÄHEISTÄ MONTA KERTAA. PROSESSI OLI HEILLEKIN TUSKALLINEN, MUTTA KUKAAN EI LIPSUNUT, KAIKKI PYSYIVÄT MUKANA LOPPUUN ASTI JA ANTOIVAT TARINANSA JULKI.”

Kristiina Harjulan kirja kertoo alkoholismista läheisen näkökulmasta.

nen lukuisine haastatteluineen oli. Alkoholistien vertaistukiryhmistä löytyneet vaimot, miehet, lapset ja sisarukset jakoivat raskaat tarinansa kaunistelematta ja rohkeasti, jopa hämmästyttävän avoimesti – ehkä siksi, että heidän näkökulmastaan ei ole kukaan ollut aiemmin kiinnostunut.

– Haastattelin yhdeksää läheistä monta kertaa. Prosessi oli heillekin tuskallinen, mutta kukaan ei lipsunut, kaikki pysyivät mukana loppuun asti ja antoivat tarinansa julki. Heidän alkoholistiläheisistään tosin on jo moni kuollut, sillä alkoholismi on kuolemaan johtava sairaus, Harjula muistuttaa.

LÄHEISEN SUHDEURA

Loukussa on jaoteltu lukuihin niiden etappien mukaan, joita pitkin alkoholistin läheisen matka, ”suhdeura”, etenee. Aluksi on se kauhea hetki, jolloin läheinen tunnistaa ja tunnustaa alkoholismista läsnäolon. Seuraavaksi taloksi asettuu pysyvä huoli ja alkoholismista läheisen kanssa elämisestä tulee uusi normaali. Luottamus katoaa alkoholistin valheisiin ja vastuuttomuuteen. Lopulta jäävät kaksi kysymystä vaille vastausta: ”Miksi se ei lähde?” ”Miksi se ei lopeta?”

Läheisestä tulee vähä vähältä organisaattori, joka kantaa kaiken vastuun ja yrittää tasapainottaa perheen ilma-
piiriä. Alkoholisti ulkoistaa kontrollin hänelle. Läheistä moititaan, että hän

mahdollistaa alkoholistin juomisen huolehtimalla, korjaamalla jäljet ja pysymällä rinnalla.

– Salailu on voimakasta ja sitä liikuttaa häpeä, kirjailija sanoo ja kirjoittaa: ”Kun läheinen silottelee alkoholistin oloa, hänestä tulee huomaamaan mahdollistaja. Mahdollistaessaan hän suojelee tiedostamattaan myös itseään. Hän hääriä ja järjestelee, rähiisee, tekee kaikkea muuta paitsi ottaa läheisensä alkoholikäytön puheeksi ilman moralisointia, ilman syytöksiä, ilman sarvia ja hampaita”.

Harjula kuitenkin ymmärtää mahdollistamista: puheeksi ottaminen on vaikeaa, erityisesti suomalaisessa kulttuurissa. Suhteessa on edelleen jäljellä myös rakkautta, jossain alkoholismilla on rakas ihminen. Eikä reppanaa voi jättää, sehän tuhoutuisi. Suhde alkoholisoituvaan lapseen on vieläkin vaikeampi. Miten oman lapsen voisi hylätä, vaikka tämä olisikin päihdeongelmainen?

Humalatila myös suojelee alkoholista. Vaikka ryyppäämisen seuraukset olisivat rajut, alkoholisti unohtaa ne noin viikossa, koska on ollut kännissä. Läheinen on katsellut ja kuunnellut juopottelemista selvin päin; hän muistaa.

MIKSEI SE LÄHDE, MIKSEI SE LOPETA?

Kristiina Harjula havaitsi itsekkin olevansa osa alkoholismista ketjua. Isoisä oli tunnettu Pispalan juoppo, oma isä alkoholisoitui ja Harjulasta tuli alkoholistin puoliso. Kirjailijan kokemus ja pitkä osallistuminen vertaistukiryhmän toimintaan ovat se pohja, jolta tällaisen kirjan kirjoittaminen ylipäänsä mahdollistui.

Kun kysytään, miksi Jeppe juo, A-klinikkasäätiön ylilääkäri **Kaarlo Simojoki** vastaa konkreettisesti, biologisella tavalla: ”Alkoholi on sikäli hankala päihde, että sillä ei ole opioidien tai kannabiksen tapaan omaa reseptoria aivoissa, vaan se leviää koko hermostoon. Kun altistus on toistuva, aivot alkavat tottuakseen muodostaa omia suojautumismekanismiaan, ja tästä tilasta tulee elimistölle normaali. Tilan, jossa alkoholia ei ole, hermojärjestelmä tulkitsee epänormaaliaksi ja saa aikaan sietämättömät vieroitusoireet.”

Ja miksi Jeppe ei vain lopeta? Koska aivot toiminnassa on tapahtunut muutoksia, jotka tekevät lopettamisen vaikeaksi, joskus melkein mahdottomaksi. ●

KURSSIT

Sähköliitto on koronaviruspandemian vuoksi pitänyt parhaana perua tai siirtää kaikki kevään kurssinsa.

Samaan ratkaisuun on päätyneet Kiljavan opisto.

Tiedotamme syksyn kurseista myöhemmin. Seuraa tilannetta nettisivuillamme ja Kiljavan opiston sivuilla: www.sahkoliitto.fi > Koulutukset & tapahtumat www.kio.fi

SÄHKÖLIITON 6. OSASTOJEN VÄLINEN SÄBÄTURNNAUS

la 3.10. klo 10–18, Lahden Energiahalli

Joukkueet: vähintään yksi maalivahti ja viisi kenttäpelaajaa; pienet osastot voivat yhdistyä yhdeksi joukkueeksi.

Ilmoittautumiset Anssi Salminen puh. 040 966 6142 tai salminen.anssi@hotmail.com

Osallistumismaksu 150 €/joukkue (sis. lounas hallilla) 11.9. mennessä tilille FI48 5542 7140 0229 13.

Kirjoita maksun saajaksi Lahden Sähköalantyöntekijät ry ja viitteeksi osastonne nimi.

Järjestäjä:
LAHDEN SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÄT RY OS. 059

Turnausta isännöi Sähköliitto, jonka järjestövakuutus kattaa pelit.

RANSKALAINEN ARDIAN OSTAA LAKIAKANKAAN TUULIPUISTON ISOJOELLA

Ranskalainen sijoitusyhtiö Ardian on ostanut Lakiakankaan tuulipuiston Isojoella Etelä-Pohjanmaalla saksalaistaustaiselta CPC Finland Oy:ltä. Tuulipuisto on maailman suurimpiin sijoitusyhtiöihin kuuluvalla Ardianille ensimmäinen sijoituskohde Suomessa.

– Haluamme luoda Suomeen ja muihin Pohjoismaihin pitkäkestoista ja sitoutunutta uusiutuvan energian omistajuutta. Olemme erittäin tyytyväisiä, että voimme jatkaa Lakiakankaan tuulipuiston onnistunutta yhteistyötä paikallisten kumppaneiden kanssa, sanoo Ardianin infrastruktuurirahaston johtaja **Simo Santavirta**.

Lakiakankaan tuulipuistossa on

tällä hetkellä 14 turbiinia ja tuotantokapasiteetti on 57MW. Tuulipuiston kapasiteettia voidaan nostaa nykyisestä, ja alueelle on mahdollista rakentaa kuusi uutta turbiinia, jolloin kapasiteetti nousisi 34MW:lla.

– Haluamme kehittää kohteitamme jatkuvasti ja taata asiakkaillemme uusiutuvaa, puhdasta energiaa. Fingridin kaukonäköisen kantaverkon vahvistusohjelman ansiosta tähänkin voimalaan on mahdollista rakentaa muutama turbiini lisää, toteaa Ardianin sijoitusten hallinnoinnista Pohjoismaissa vastaavan eNordicin johtaja **Eero Auranne**.

Saksalaisen CPC Germanian suomalainen tytäryhtiö CPC Finland Oy rakennutti Lakiakankaan tuulipuiston

Isojoelle vuosina 2018-2019. Uusimmat 12 turbiinia rakennettiin täysin markkinaehtoisesti ilman valtion tukia. CPC jää kaupan jälkeinkin vastaamaan tuulipuiston jatkuvasta tuotannosta yhteistyössä Ardianin ja eNordicin kanssa pitkäaikaisella sopimuksella. Yrityskaupan arvoa osapuolet eivät julkista.

– Hankkeen neuvottelut ja prosessi sujuivat tehokkaasti, kiitos Ardianin ja eNordicin ammattitaitoisen tiimin. Tästä on hyvä jatkaa pitkään jatkuvaa yhteistyötä”, sanoo CPC Finland Oy:n toimitusjohtaja **Erik Trast**.

Ardian on Euroopan suurin yksityinen sijoitusyhtiö, ja sillä on 90 miljardin euron sijoitusvarallisuus

vastuullaan. Ardianin infrastruktuurirahaston koko on yli 15 mrd euroa. Ardianin infrastruktuuri-investoinnit keskittyvät Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin ja isona fokusalueena ovat kestävä kehityksen mukaiset energiahankkeet. Ardianilla on mm. tuulivoimakapasiteettia maailmanlaajuisesti yli 3000 MW, josta yli 500 MW on Pohjoismaissa.

– Tutkimme koko ajan uusia mahdollisuuksia sijoittaa suomalaiseseen kestävä kehityksen energiainfraan. Pidemmän ajan strategiset tavoitteemme pohjoismaisen miljardiluokkaa olevan investointiportfolion osalta eivät ole muuttuneet akuutin pandemiatilanteen vuoksi, Santavirta kertoo.

eNordic on Pohjoismaiden ensimmäinen uusiutuvan energian investointialusta, joka perustuu Ardianin ja alan pohjoismaisten asiantuntijoiden kumppanuuteen.

CPC Finland on saksalaisen CPC Germania GmbH:n tytäryhtiö. CPC rakennuttaa ja käyttää tuulivoimalaitoksia. CPC on yksi Euroopan uraa uurtavista tuulivoimayrityksistä. Vuodesta 1993 lähtien CPC on rakennuttanut 650 MW tuulivoimaa Saksassa ja muualla Euroopassa. Tällä hetkellä CPC Germania operoi yli 750 MW omaa ja rahoitusyhtiöiden sekä energialaitosten omistamia tuulivoimalaitoksia. ■

HARRI
VIHANTI
50 VUOTTA
6.5.2020

Harri Vihanti lupaa juhlia merkkipäiväänsä ystävien kera, myöhemmin.

”Huolehitaan toisistamme!”

Kuka olet ja mistä tulet?

– Harri Vihanti Siilinjärveltä, alkujaan Mikkelistä.

Mistä sinut tunnetaan?

– Luulen että kaikki tietää mut ay-aktiiviksi...

50 vuottasi pähkinäkuoressa?

– Puhelinasentajasta sahatyömieheksi, sahalla rauhanturvatehtäviin. Sitten hiukka opintoja (AMK), en koskaan valmistunut. Taas töitä, sahalla, myyntiedustajana, hydrauliletkuasentajana ja lopulta sähkölaitosasentajana (oppisopimuksella ammattiin). 2018 irtisanomisen jälkeen reilu vuosi töitä siellä ja täällä. Nyt tukevasti taas töissä. Hommat kuten ennenkin Työnantajana Elegrid Oy.

– Naimisiinkin on menty ja lapsia hankittu, nyt kuusivuotiaat kaksostytöt.

Mistä saat virtaa?

– Työt on mun elämän suola ja kotona perhe.

Mikä tekee sinut iloiseksi/onnelliseksi?

– Tuossa se yläpuolella lukee...

Mikä ottaa päähän?

– Tällä hetkellä korona-virus ja se aiheuttamat hankaluudet kaikille ihmisille.

Miten juhlit merkkipäivääsi?

– Korona taitaa perua juhlat... mutta ehkä syksyllä jotain pientä ystävien kera.

Mitä on suunnitelmassasi juhlan jälkeen?

– Töitä täytyy tehdä...

Terveisiä Vasaman lukijoille!

– Tehkää töitä ja huolehitaan toisistamme! Yhessä pystytään mihi vaan. ●

25.1.1942 syntynyt Eero Huhtakallio kuoli 8.3. vaikean sairauden uuvuttamana. Työuransa hän teki Arella (aik. Sähkötyö Oy ja Onninen), josta jäi eläkkeelle 2003.

EERO ON POISSA

Sain suruviestin Tampereen Kisatoverien satavuotisjuhlan aattona: Eero Huhtakallio on menehtynyt kamppailtuaan pitkään vaikean sairauden kanssa.

Eero oli monessa mukana ja erittäin yhteiskuntatietoinen. Hänen elämänsenteensa oli positiivinen, toisia ihmisiä huomioiva, kannustava, iloinen ja huumorintajuinen. Hän oli myös hyvin perhekeskeinen ihminen. Vaimo Paula, lapset ja lastenlapset ovat kohdanneet suuren surun. Voimia heille!

Urheilu- ja seuratoiminta Tampereen Kisatoverit ry:n puitteissa oli vilkasta. Ensimmäinen kuukausi, tapahtumia ja talkoita riitti. Nuorena Eero Huhtakallio pelasi itse jääkiekkoa ja myöhemmin valmensi ja toimi seuran hallinnossa. Hän ehti toimia myös jalkapallojaoston sihteerinä ja puheenjohtajana vuosikymmenet.

Ay-vaikuttajana pääluottamusmies Huhtakallio toimi aktiivisesti osasto 011 hallinnossa, muun muassa osaston taloudenhoitajana.

Yhteiskuntavaikuttajana hän toimi myös kaupunginvaltuuston jäsenenä. Surevien joukko on suuri.

Lauri Viitaa lainaten: Mikä säilyy ajasta haihtuvasta tuleville sukupolville, se on arvokasta!

Eero Huhtakallion muistoa kunnioittaen TIMO LAHTINEN

Korona-Suomi hamstraa käsidesiä ja vessapaperia sekä verhouuu kasvosuojainten taakse. Myös Tampereen Sorsapuiston Tanssiva tyttö on saanut kasvoilleen suojaimen. Kuva Emmi Kallio.

KÄRKIMIES

KORONAUUTISIA KAIKILLE

Tiedot koronaviruspandemiasta täyttävät uutistarjonnan. Asiantuntijat, ministeriöiden virkamiehet ja ministerit kertovat päivittäisissä tiedotustilaisuuksissa uusimmat käänteet koronarin-tamalta ja siitä, miten taistellaan terveyttä ja taloutta uhkaavaa vihollista vastaan.

Radiossa, televisiossa, some-kanavilla ja sanomalehdissä on tarjolla tietoa sairastuneista, kuolleista, taudin leviämisestä, hoitopaikkojen riittävydestä, rajoitustoimista, talouden pysähtymisestä ja lomautuksista. Koronauutisia on tarjolla kaikille. Runsaasta uutistarjonnasta itse voi valita, haluaako terveysuutisia taudin oireista, hoitokeinoista tai tautiuhkan psyykkisestä kuormittavuudesta vai talousuutisia suomalaisten pienyritysten vaikeuksista tai maailman pörssikurssien heilahtelusta. Voi valita painottaako uutisnäköalaa asiantuntijoiden, poliitikkojen vai julkimoiden näkemyksillä koronasta ja sen torjunnasta. Toki tavallisten kansalaisten ääni pääsee myös kuuluville.

Uutisten ohella valeutiset ja

sensaatiot ihmehoidoista, taudin vakavuudesta tai vaarattomuudesta ja viranomaisten salailusta tai laiminlyönneistä ovat levinneet ennätyksellisesti. Näiden valeutisten taustalla voi olla tarkoitushakuisuutta ja oman eduntavoittelua tai ehkä vain ymmärtämättömyyttä ja pelkoa.

Joka tapauksessa kyseessä on koko maapalloa ja myös suomalaisia koskettava tapahtuma, jollaista nykyinen sukupolvi ei ole aiemmin kokenut. Tapahtuma, jonka vuoksi jo nyt kymmeniä tuhansia ihmisiä on kuollut ja maailmantalous on joutunut hätäjarrutukseen. Ja kaikki sai alkunsa pienistä lepakoista, joista koronavirus välisännän kautta päätyi ihmisiin Kiinassa. Virus alkoi levitä kiihtyvällä vauhdilla maailmalla. Ensimmäisen 100 000 ihmisen sairastumiseen kului 67 päivää, seuraavaan sataan tuhanteen 11 päivää, seuraavaan 4 päivää ja nyt maailmassa on jo yli miljoona sairastunutta.

Suomessa tätä tekstiä kirjoitettaessa on todettu liki 2000 varmistettua koronavirustartuntaa ja

määrä näyttää kasvavan rajoitustoimista huolimatta. Onneksi valtaosa sairastuneista saa lieväoireisen taudin, eikä tarvitse sairaalahoitoa. Kuitenkin riskiryhmiin kuuluvilla tauti voi kehittyä tehohoitoa vaativaksi ja pahimmillaan henkeä uhkaavaksi.

Rokotetta koronaviruksen aiheuttaman sairastumisen ennaltaehkäisyyn kehitetään kuumeisesti ja ensimmäiset rokotekokeilut ovat menossa, mutta rokotteen saaminen yleiseen käyttöön kestää vähintään vuoden. Myös erilaisia lääkkeitä on kokeiltu koronavirukseen sairastuneiden hoidossa ja alustavaa viitettä on, että joillakin lääkeaineilla mahdollisesti voitaisiin nopeuttaa paranemista tai lieventää oireita. Tarvitaan kuitenkin kiistatonta näyttöä lääkkeen tehosta ja turvallisuudesta, ennen kuin lääkettä voidaan yleisesti käyttää sairauden hoitoon. Useita lääkkeitä on maailmalla tällä hetkellä menossa ja niissä toivotaan löydettävän lääkkeitä, jotka ovat turvallisia ja tehoavat virukseen.

Rokotteen ja tehokkaiden lää-

keiden puuttumisen vuoksi on pyrittävä muuten ennaltaehkäisemään tautia ja rajoittamaan taudin leviämistä. Tämän vuoksi viranomaisten määräämät suojaus- ja rajoitustoimet ovat tarpeellisia riskiryhmien suojaamiseksi ja tartuntojen vähentämiseksi.

Lievätkin hengitystietulehduksen oireet antavat aiheen olla nyt epidemian aikana poissa töistä ja välttää toisten ihmisten läheisyyttä. Koronavirus tarttuu lähikontaktissa kosketuksen välityksellä tai pisaratartuntana. Näyttää siltä, että myös oireeton henkilö voi levittää tautia. Oireet tartunnasta tulevat muutaman päivän kuluessa. Taudin kesto vaihtelee taudin vaikeusasteen mukaan. Varmuutta tällä hetkellä ei ole, kuinka kauan henkilö levittää virusta oireista toivuttuaan.

Uutistulva on ollut omiaan luomaan ahdistusta ja pelkoa. Varmaankin monen on vaikea hahmottaa, mitä tämä merkitsee minulle, läheisilleni tai työyhteisölleni. Osa meistä ahdistuu sosiaalis-

ten suhteiden vähenemisestä, sosiaalisesta eristäytymisestä. Ajatuksissa voi olla pelkoa ja huolta taloudellisesta toimeentulosta, omasta tai läheisten sairastumisesta. Miten selviän, jos työni loppuvat, minun lomautetaan tai irtisanotaan. Mitä teen, jos sairastun tai läheiseni sairastuu. Nämä ovat yksilön kannalta isoja kysymyksiä eikä yleispätevää, kaikille sopivaa vastausta ole. Apua ja vastauksia kuitenkin on saatavana. Tukea ja tietoa saa niin läheisiltä ja ystävil-tä kuin asiantuntijoilta, erilaisilta järjestöiltä ja viranomaistahoilta. Kannattaa myös muistaa, että asioilla on kuitenkin ennen pitkää merkillinen taipumus järjestyä.

KARI HARING
asiantuntijalääkäri, SAK ry

TEKSTI JA KUVAT: RIITTA KALLIO

AURINKOSÄHKÖ ENTISTÄ EDULLISEMPAA

Mika Saarista,
Henrik Levonahoa
ja Kati Virtaa
eivät korkeat paikat pelota.

Aurinkosähköjärjestelmän äly piilee vaihtosuuntaajassa.

Invertterin asennus sujui sähköasentaja Jari Kataralta jo rutiinilla.

Aurinkopaneelien myötä talo siirtyi ekologisempaan energiankäyttöön.

Aurinkosähköä saa nyt edullisesti. Saamissamme tarjouksissa pienten järjestelmien keskihinta piikkikilowattia kohti on nyt 1 560 euroa ja suurissa 1 290 euroa vuodessa. Omakotitaloon soveltuvissa järjestelmissä hinta on pudonnut yli 10 prosenttia, suuremmissa järjestelmissä lähes neljä prosenttia. Samassa ajassa myös laitteistolle ja asennukselle annetut takuuajat ovat pidentyneet, asiantuntija **Milja Aarni** Motivasta sanoo.

– Omakotitaloihin asennetaan tavallisesti keskimäärin 25 neliometriä paneeleita, joiden yhteisteho on noin 4–5 kW. Etelä-Suomessa suotuisassa paikassa nämä tuottavat sähköä 3500–4200 kilowattituntia vuodessa.

Soveltuvuuden arvioinnissa on keskeistä, että paneelien sähkön tuotto ja kotitalouden sähkön kulutus osuvat samaan ajankohtaan. Pelkästään kotitalouslaitteiden sähkönkulutukseen verkkoon kytkettävä paneelisto on turhan järeä, mutta monessa sähköllä tai lämpöpumpulla lämmitettävässä omakotitalossa omalla pientuotannolla voi korvata noin viidenneksen sähkön vuosikulutuksesta.

VERTAILU KANNATTAA AINA

Aurinkosähkö-asiantuntija kehottaa olemaan tarkkana järjestelmätoimittajan valinnan kanssa. Tarjousten yksi-

tyiskohtia voi sivustolla vertailla omassa näkymässä.

– Kuluttajan on hankala perehtyä kaikkien markkinoilla oleviin paneelien, inverttereiden, asennustelineiden ja muiden osien teknisiin yksityiskohtiin. Tämän vuoksi kehoitamme vertailemaan laitteiston osille ja asennukselle annettavia takuuajakoja, tutustumaan yrityksen toimintaan internetissä sekä kysymään referenssejä toteutetuista kohteista, Milja Aarni sanoo.

Hyvää laatua voi odottaa yritykseltä, jossa työskentelee aurinkosähkön sertifiointikoulutuksen läpäissyt asentaja. Nämä yritykset löytyvät esimerkiksi Motivan verkkopalvelusta uusiutuvan energian asentajahausta.

NAAPURUSTO MUKAAN KIMPPAHANKINTAAN

Kuluttajat kokevat usein epävarmuutta uudentyyppisen teknologian hankinnassa. Eri puolilla Suomea toteutetuista yhteishankinnoista saadut kokemukset osoittavat, että luotettava tieto ja hankintaringissä saatu vertaistuki rohkaisevat mukaan heitä, jotka eivät koe omaavansa riittävästi tietoja tai taitoja hankinnan läpivientiin itsenäisesti.

– Koordinoituja yhteishankintoja järjestetään melko harvoin ja rajatuilla alueilla. Uudella kimpahankintaohjeistuksella aktiiviset kansalaiset voivat

naapurustossaan muodostaa hankintaringin, jossa saa vertaistukea ja helpon väylän tarjouspyyntöjen tekemiseen. Kampanjasivustolla olevat hankintaohjeet, mallikohteiden tarjoukset ja tarjouspyyntölomakkeet ovat kimpahankkijoiden tukena. Opastusta voi pyytää myös aluilta energianeuvojilta tai Motivasta, Milja Aarni kertoo.

Ennakkokyselyn monet järjestelmätoimittajat ovat ilmaisseet kiinnostuksensa olla mukana tarjoamassa laajempia toimituksia kampanjan kautta. Se, näkykö useamman järjestelmän kertailaus myös hinnoittelussa, jää nähtäväksi. Kampanjan kertatoimitusta edullisemmasta hinnoittelusta voi ainakin neuvotella, jos kimpahankintaan osallistuu isompi porukka samalta alueelta. ●

1. Tutustu kampanjaan:

<https://aurinkosahkoakotiin.fi>

2. Kimpahankintaohjeet: <https://aurinkosahkoakotiin.fi/kimppahankinta/>

3. Alueelliset energianeuvoajat:

www.motiva.fi/alueelliset_energianeuvoajat

4. Motivan energianeuvonnan tavoittaa Facebookissa Asiaa energiasta -sivun Messenger-pikaviestillä tai sähköpostitse kuluttajaneuvonta@motiva.fi

Lisätietoja: Motiva, Milja Aarni, milja.aarni@motiva.fi, puh. 040 824 1711

SÄHKÖLASKU KURIIN

Tampereen kupeessa olevan ison 40-vuotiaan omakotitalon sähkölaskua haluttiin saada kuriin. Energia-omavaraisuutta päätettiin kasvattaa lisäeristeillä, maalämpöpumpulla ja laittamalla aurinkopaneeleita autotalliin etelälappelle. Aurinkosähköjärjestelmän toimittajaksi valikoitui lähistön aurinkopaneeleita tarjoavista yrityksistä vain muutama kuukautta aiemmin perustettu Paneelit Katolle Consulting Oy.

Henrik Levonahon ja **Mika Saarisen** pyörittämä yritys tarjosi palveluksiaan kilpailukyiseen hintaan. Rivakasti myös homma lähti käyntiin ja autotallin katolle saatiin kiinnitettyä alumiinikiskot. Talonväen kauhistelua kiiltäviä kiskoja tummanharmaalla katolla asentajat vakuuttivat, että kiskot peittyvät mustien paneelien alle ja kiskon päätkin verhotaan mustilla kumitulvilla. Näin tapahtui.

Katolle asennettiin 20 tehokasta mustaa yksikidepaneelia, joiden laskennallinen teho on kuuden kW:n luokkaa. Hyvän sään vallitessa sähköntuotto voisi olla jopa yli 6700 kilowattituntia vuodessa. Asentajat olivat tyytyväisiä peltikattoon, jonka saumoihin paneeleita kannattelevat kiskot oli helppo kiinnittää. Lopputulos myös näytti siistiltä ja paneelit ”sulautuivat” harmaaseen kattoon melko neutraalisti.

JA KOLMANTENA PÄIVÄNÄ TULI SÄHKÖASENTAJA

Myös aurinkopaneelien sähkökytkennät hoiutuivat ammattitaitoisesti ja ajallaan. Sähköpalvelu Nikkisen punainen paku pyörähti kolmantena paneeliasennuspäivänä paikalle jo aamusta ja sähköasentaja **Jari Katara** alkoi sovitella uudenaikaista invertteriä autotallin seinään.

Vaihtosuuntaajan sijoituspaikaksi valikoitui sivuseinä kellariin johtavan portaikon yläosassa. Kytkin kuitenkin asennettiin julkisivun puolelle.

– Määräysten mukaan katkaisija pitää asentaa näkyvälle paikalle, että se varmasti huomataan kaikissa tilanteissa, joissa rakennuksista pitää saada kaikki sähkö katkaistua. Samoin sisäpuolen sähkötauluihin pitää liimata merkit, jotka kertovat, että talon verkkoon tulee virtaa myös invertterin kautta, Katara tuumi.

Hän kertoo tehneensä sähkötoita vuodesta 1995 lähtien, nykyisessä firmassa pari vuotta.

– Teemme töitä pääasiassa yksityisille tilaajille. Koronatilanteen takia tilaukset ovat nyt vähissä ja puolet meidän pienestä asentajaporukasta saavat huilia huhtikuun lomautettuna. Toivottavasti tilanne tästä pian korjaantuu! ■

MITOITA OIKEIN

Kun hankinnan kohteena on remontti tai tekniset laitteet, on kuluttajan oma etu tehdä huolellista taustatyötä ja harkintaa soveltuvuudesta ja tarpeesta. Esimerkiksi aurinkosähkön mitoitus ja soveltuvuuden arviointi tulee tehdä tarkkojen tunti- ja päiväkohtaisten kulutustietojen pohjalta.

– Tällaisia tietoja ei ole muualla kuin sähköyhtiössä ja tietoihin pääsee käsiksi vain sähkösopimuksen solmija eli asiakas itse. Jos järjestelmätoimittaja tekee mitoituksen kahvikupposen äärellä jutellessa, se tuskin perustuu faktoihin, Milja Aarni epäilee.

Mitään suurta hankintaa ei pidä tehdä vertailematta hintoja, laitteistoja ja palvelun tarjoajia. Myös kotimyyntiyrityksen taustoja voi selvittää internetistä ja esimerkiksi Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivuilta. Kaikki hankinnan kohdetta koskevat selosteet ja sopimusasiakirjat on pyydettävä ennalta tutustuttaviksi. Ennen kuin allekirjoittaa mitään papereita, kannattaa vielä nukkua yön tai parinkin yli.

Kotona tehtäviin aurinkosähkökaupoihin sovelletaan kotimyyntiä koskevia säännöksiä. Erikseen mitoitettunakaan aurinkosähköjärjestelmä ei ole räätälöity tuote, vaan koostuu vakiokomponenteista. Tällöin kotimyyntiin sovelletaan tavanomaista 14 vuorokauden peruutus-oikeutta. Tulkinta perustuu Kilpailu- ja kuluttajaviraston ratkaisuun aurinkopaneelien ja aurinkosähköjärjestelmien kotimyyntistä.

Motivan energianeuvoajat eivät kierrä myymässä tai tekemässä minkäänlaisia tarkastus- tai arviointikäyntejä kotitalouksissa. ■

OSASTOASIAT MIELESSÄ ILTA-AIKAAN

Työpaikan vaihdos ja järjestötehtävä Järvenpään osaston tuoreena puheenjohtajana. Janne Aallon viime kuukausissa on ollut mullistuksia kerrakseen.

6.00

Koko perheemme herää samaan aikaan nyt, kun avovaimonikin on siirtynyt ravintola-alan vuorotöistä muihin töihin. Ennen aamuissa tuntui olevan enemmän aikaa, kun heräilimme porrasteusti.

Kanssamme jalkeille nousevat 4- ja 6-vuotiaat poikamme. Minun vastuulani aamuisin on valvoa heidän hammaspesunsa. Vanhempi alkaa pikkuhiljaa olla murrosvaiheessa ja itsenäistymässä niin, että jatkossa minä pätevänä hammasteknikkona vain voin tarkistaa tuloksen. Nuoremman kanssa sujuu muuten hyvin, mutta alkuun pääsemisen saattaa kestää.

Menen seitsemäksi töihin, mutta tunnissa ehtii syödä aamupalan ja katsoa netistä päivän uutiset. Tänä nimenomaisena päivänä uutisista selviää, että Viro on sulkenut rajat koronaviruksen takia. Työmaamme ilmastointiasentajat eivät ehkä siis pääse töihin.

Lehteä meille ei tule. Postilaatikkoon tipahtaa tätä nykyä vain kebabmainoksia.

7.00

Työpäiväni alkaa seitsemältä. Työmaamme on puolentoista kilometrin päässä kotoa. Yleensä avovaimoni vie lapset päiväkotiin ja esikouluun, ja minä ajan pyörällä töihin.

Työskentelen parhaillaan Ammattiopisto Spesian uudisrakennustyömaalla Järvenpäässä. Syyskuuhun mennessä tontille nousee rakennus, jossa on muun muassa keittiö sekä ruokailu- ja neuvottelutilat.

Olen työmaan ainoa sähköasentaja ja saan varmaan olla yksin pitkäänkin. Vasta urakan loppuhulinoissa tarvitaan toinenkin asentaja.

9.00

Jatke Oy on työmaamme pääurakoitsija, ja joskus työmaakopille tulee asiaa kello yhdeksän kahvien aikaan. Yleensä kahvittelen kyllä lähistön R-kioskillä.

Työmaalla on eri kieliä puhuvia työntekijöitä, mutta yhdessä toimeen tullaan englannilla ja elekielellä.

Muistelen ammattikouluaikana Ranskassa tekemääni työharjoittelujaksoa. Kommunikoimme vain elekielellä, mutta kovasti mainostettiin, että englantia puhuva Frederik saapuu paikalle keskiviikkona. Kun Frederik sitten saapui, hän osasi sanoa englanniksi kaikkien vain good night...

10.30

Teen työmaalla vielä alkuvaiheen asioita, kuten elementtien putkitusta. Tarvittaessa menen jeesaamaan kaveria toiselle työmaalle.

Olen työskennellyt yli kymmenen vuotta Järvenpään alueella ja tiedän, missä lounaspaikoissa ei ole ruuhkaa vielä puoli yhdentoista aikaan. Siis sinne.

Eväätkin voisin kyllä tehdä ja uskon, että tulevaisuudessa alankin turvautua niihin. Työmaalta löytyy rauhallinen paikka ruokailuun.

14.00

Aamuyhdeksän kahveilla tulee käytyä tunnollisesti, mutta iltapäiväkahden kahvit voivatkin sitten jäädä toisinaan väliin. Tänä suunta käy työmaakopille kahvin houkuttelemana.

15.30

Lähden töistä ja haen pojat eskarista ja päiväkodista, jos emäntä on vienyt heidät aamulla. Matka on onneksi lyhyt.

Yritämme olla suunnitelmallisia ja

valmistaa muutaman päivän ruoan etukäteen. Jokin helppo laatikkoruoka pelastaa illat niin, ettei tarvitse joka päivä miettiä, mitä syötäisiin, saati käydä kaupassa.

Vaimo soittaa neljän jälkeen olevansa lähdössä töistä. Joskus ruoka odottaa häntä kotona valmiina, joskus ei.

17.00

Viimeistään viideltä olemme kaikki kotona.

Viime vuoden alusta lähtien meillä on rouvan kanssa ollut yhteinen harrastus: toiminnalliseen harjoitteluun perustuva ForeCross. Pyrimme käymään treenaamassa kolmesti viikossa. Se onnistuu, kun lapset saa siksi ajaksi salin lapsiparkkiin hoitoon. Laji on vienyt rouvan niin mennessään, että hän käy salilla viidestikin viikossa.

Kuudesta seitsemään olemme siis treenaamassa. Uskon, että laji on opettanut keuhkotalentaa, josta on hyötynyt myös työssä. Enää ei vaikkapa kaapelinvedossa riko olkapäitään, kun osaa paremman tekniikan.

19.30

Palaamme kotiin, ja on poikien iltapuuron aika.

Pyrimme siihen, että lapset ovat nukumassa puoli yhdeksään mennessä. Vanhempi nukahtaa yleensä heti, nuorempi vielä höpöttelee.

Kun jääme kaksin, rouva haluaisi siivota, minä hengähtää. Suunnitellemme tulevaa viikkoa, ja siinä tulee muutenkin kuulumiset käytyä lävitse.

Televisio on jäänyt aika paljon, kun kaikki katsomisen arvoinen on melkein maksumuurin takana.

Valmistaudun parhaillaan ensimmäiseen osastomme kevätkokoukseen, jos-

sa olen puheenjohtajana. Minut valittiin tehtävään viime syyskokouksessa. Puheenjohtajuudesta koituu varmaan jonkin verran iltamenoja.

Osastotoimintaan päädyin ollessani päälähtämismies entisessä työpaikassani. Minut valittiin hallitukseen kohta kolme vuotta sitten.

Päivänpolttava kysymyksemme on, kuten kaiketi muissakin osastoissa, miten saada uusia ihmisiä mukaan toimintaan. Osastossamme on jäseniä yli 550, mutta aktiivisesti mukana olevia heistä vain osa. Olisiko Sähköliiton osastojen salibandyturma syksyllä sellainen tapahtuma, jolla pystyisi kalastelemaan lisää aktiiveja?

Nuorempien jäsenien parempi tavoittaminen on mietinnässä. Pitäisikö osaston alkaa tiedottaa myös sosiaalisessa mediassa?

Koen velvollisuudekseni osaston puheenjohtajana, että minun tulee ottaa entistä enemmän osaa Sähköliiton toimintaan. Siksi olen asettumassa ehdolle edustajiston vaaleissa. Aktivoiduin liittotoiminnassa, kun olin entisessä työpaikassani päälähtämismiehenä. Kävin parissa luottamushenkilöseminaarissakin.

Jokin aika sitten osallistuin myös liiton valtakunnalliseen nuorisotapahtumaan. Tunsin, että pakkohan minun on, kun kutsua tuli sähköpostiin ja puhelimeen. Hienoa, ettei 34-vuotiasta pidetty liian vanhana nuorisotapahtumaan!

22.00

Silmäluomet alkavat yleensä painua jo iltakahdeksan maissa, mutta kymmenen yhdentoista aikaan alamme olla kaupp. ●

KUKA VOI LIITTYÄ?

Koronaviruspandemian aiheuttama poikkeustilanne lisääntyneine lomautuksineen on tuonut liittymisryntäyksen myös Sähköliittoon ja Sähköalojen työttömyyskassaan.

Tässä muutama muistisääntö siitä, kuka voi liittyä jäseneksi.

- Sähköliiton jäseneksi voi liittyä sähköisillä aloilla tai niihin liittyvissä ammateissa työskentelevä palkansaaja, ammattiin opiskeleva (oppilasjäseneksi) ja ammatinharjoittaja, joka ei toimi työnantajana.
- Sähköalojen työttömyyskassan jäseneksi pääsee jokainen työttömyysturvallain soveltamisalaan kuuluva sähköaloilla tai niihin läheisesti liittyvissä ammateissa työskentelevä palkkatyöntekijä, joka ei ole täyttänyt 68 vuotta. Kassan jäseneksi voidaan hyväksyä myös sähköaloille opiskeleva henkilö, joka on palkkatyössä opiskelun aikana.
- Liittyjän tulee olla liittymishetkellä työssä.
- Liiton ja kassan jäseneksi pääsee myös palkkatyöntekijä, joka on liittynyt kuukauden kuluessa toisesta liitosta tai kassasta erottuaan. Tällöin hänen hyväkseen laskeaan hänen työssäolo- ja jäsenyyksensä edellisessä työttömyyskassassa.
- Liittoa tai kassaa ei voi vaihtaa työttömänä tai lomautettuna ollessaan. (katso kohta 3)
- Kassan jäsen ei saa samanaikaisesti olla jäsenenä toisessa työttömyyskassassa.

Kerro kaverillesi jäsenyydestä ja suosittele Sähköliittoa: www.sahkoliitto.fi > Liity jäseneksi > Suosittele Sähköliittoa

PALVELEMME TOISTAISESI ENIMMÄKSEEN ETÄNÄ

Sähköliiton henkilökunta noudattaa etätyösuositusta ja työskentelee pitkälti kotona. Siksi liittoon kannattaa ottaa yhteyttä puhelimen tai sähköpostin välityksellä.

Sähköalojen työttömyyskassa palvelee toimistolla Tampereella ai-noastaan ajanvarauksella. Ajanvaraus on tarpeen, että kassa voi varmistaa kävijän saavan tarvitsemaansa palvelua.

Liiton toimistotiloihin ei oteta ulkopuolisia yli kolmen henkilön vierasryhmiä vastaan. ■

Katso täyttöohjeet lomakkeen kääntöpuolella, s. 2

JÄSEN TÄYTTÄÄ (Käsin täytettäessä kirjoitetaan suuraakkosilla)

Perintäsopimuksen saapumispäivä osaston edustajalle tai liittoon

Henkilötiedot	Sukunimi ja etunimet	Henkilötunnus	
	Lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka		
	Puhelin	Matkapuhelin	Sähköposti
	Äidinkieli	Kansalaisuus	
	☐ Suomi ☐ Ruotsi ☐ Muu, mikä	☐ Suomi ☐ Muu, mikä	
Jäsenyystiedot	Ammattiosaston nimi	Osaston numero	Sähköliittoon liittymispäivä
	☐ Uusi jäsen ☐ Työpaikka vaihtuu ☐ Osasto vaihtuu ☐ Liitto vaihtuu	Jäsenyysaika edellisessä liitossa	
	Edellinen ammattiliitto/työttömyyskassa	Opiskelun päättymisaika	
	Jäsenmaksuryhmä		
	☐ Maksava jäsen ☐ Vapaaajajäsen ☐ Opiskelijajäsen		
Työsuhte	Ammattinimike	Oppiarvo/koulutus	Työsuhteen alkamisaika
	Työsuhteen laatu	Työnantajan toimiala	Sopimusalanumero (ks. ohje)
	☐ Kokoaikatyö ☐ Osa-aikatyö		
	Omistatko tai omistaako perheenjäsenesi (vanhemmat, puoliso, lapset) kokonaan tai osittain yrityksen, jossa työskentelet (ks. ohje)		
	☐ Ei ☐ Kyllä	%	
Jäsenmaksun perintä	☐ Työnantaja perii jäsenmaksun ☐ Maksan itse jäsenmaksun (Sähköliitto lähettää sinulle maksuviitteet kotiin.)		
Valtuutus ja voimassaolo-aika	Muista toimittaa perintäsopimus työnantajalle/palkanlaskentaan jäsenmaksuperinnän aloittamista varten! Tällä valtakirjalla työnantaja perii liiton ja työttömyyskassan jäsenmaksun ennakonpidätyksen alaisesta kokonaisansiosta. Jäsenmaksuperuste ilmoitetaan työnantajalle vuosittain. Tällä valtakirjalla valtuutan myös työttömyyskassan perimään jäsenmaksun työttömyyskassan maksamista ennakonpidätyksen alaisista etuuksista liiton/työttömyyskassan voimassa olevien päätösten mukaisesti. Valtakirja on voimassa toistaiseksi. Valtakirjan voi peruuttaa kirjallisesti. Valtuutus raukeaa työsuhteen päättyessä valtakirjassa mainittuun työnantajaan. Valtuutus on voimassa, jos työsuhdetta jatketaan enintään kuukauden kuluessa. Tällä valtakirjalla kumotaan mahdollisesti aiemmin antamani jäsenmaksun perintäsopimus. Jos vaihdan liittoa/kassaa, liitto/kassa yhdistyy/purkautuu tai sopimukseni siirtyy toiseen liittoon, jäsenyystietoni saa luovuttaa uudelle liitolle.		
	☐ Valtuutan ammattiliiton/työttömyyskassan ilmoittamaan erostani edelliseen ammattiliittoon/työttömyyskassaan		
Jäsenen allekirjoitus	Päiväys	Allekirjoitus	☐ Osoitetietojani ei saa käyttää muuhun kuin jäsenetumarkkinointiin

TYÖNANTAJA TÄYTTÄÄ (Jos maksat jäsenmaksut itse, täytä myös työnantajatiedot)

Työnantaja	Yrityksen virallinen nimi	Puhelin	Työnantajan Y-tunnus
	Lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka	Sähköposti	
Tilittäjä/ selvittäjä	Tilittäjä/selvittäjä (täytetään, jos eri kuin työnantaja)	Puhelin	Matkapuhelin
	Lähiosoite, postinumero ja postitoimipaikka	Sähköposti	
Yhteyshenkilö	Yhteyshenkilö (tilitysten ja perinnän suorittaja)	Puhelin	Faksi
Selvitysmuoto/ maksutapa	☐ Konekielinen selvitys ☐ Työnantajan oma lista ☐ Liiton lähettämä lista ☐ Viitetilisiirrot ☐ Viitelista ☐ Viestillinen		
Jäsenmaksun perintä	Jäsenmaksun perintä alkaa (palkkajakson ensimmäinen päivä)		
Työnantajan allekirjoitus	Päiväys	Työnantajan edustajan allekirjoitus	Nimenselvennys
	Jos maksat jäsenmaksun itse suoraan liitolle, työnantaja ei allekirjoita lomaketta (ks. ohje).		
Lomakkeen jakelu	Tarvittava määrä allekirjoitettuja lomakkeita. Kun työnantaja perii jäsenmaksun, heille jää yksi lomakekappale ja yksi toimitetaan liittoon. Jos maksat itse, toimitat liitolle yhden allekirjoittamasi kappaleen (ks. ohje).		
Jäsenyyttä suositteli	Suosittelijan nimi	Suosittelijan jäsennumero tai syntymäaika	

Lomakenumero PHO/17.10.17

MAKSETUN LOMAN VOI PERUUTTAA

Sähköliittolaisten oma lomapaikka, Kotkan Kaarniemi on sulkeutunut koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi ainakin huhtikuun loppuun saakka. Kiinni ovat niin mökit, huoneistot kuin vaunupaikatkin.

Lomapaikan sulkemisella nouda-

tamme viranomaisten poikkeusoloihin antamia valtakunnallisia ohjeita pandemian leviämisen estämiseksi. Sähköliitto seuraa viranomaisten ohjeita ja arvioi Kaarniemen tilannetta kuukausittain.

Maksetuista lomista palautetaan rahat takaisin varaajille. Vaunupaik-

kalaisille raha hyvitetään ensisijaisesti ensi vuoden vuosimaksusta tai välittömästi, kun kiinniolon kesto selvää.

Sähköliiton lomaosakkeissa voi yhä lomailla, mutta alueiden aktiiviteetit ja ravintolat ovat kiinni. Varatun ja maksetun lomansa voi siksi halu-

tessaan peruuttaa.

Lomaosakkeidenkin tilannetta seurataan kuukausittain, eli ohjeistus koskee nyt huhtikuuta. Osakkeet sijaitsevat Saariselällä, Sallassa, Tahkolla, Tampereella, Vierumäellä ja Virossa lähellä Pärnua. ■

Regina kuvautti itsensä Haukavuoren näkötornin edustalla. –Se on minusta hieno paikka, ja se näkyy ensimmäisenä, kun ajaa Kotkansaarelle, hän perustelee.

Kunnon autonrassaajien tapaan Reginallakin on projektiauto, jota hän laittaa vähän kerrassaan alkuperäisen näköiseksi: suorakulmainen Volvo 740 vuodelta 1988.

Urheiluharrastuksia riittää jokaiseen mielentilaan: pyöräilyä, frisbeegolfia ja lenkkeilyä.

– Olen juuri aloittanut vähän tennistäkin, jossa vanha sulkapalloharrastus on avuksi. Nuorempana pelasin jääkiekkoa ja -palloa, mutta tänne Kymenlaaksoon muutettuani ne ovat jääneet vähemmälle.

Matkailu kotimaassa ja ulkomailla kuuluu suosikkitekemisiini. Jokavuotiseksi perinteeksi on muodostunut kalastusreissu Pohjois-Norjaan. Se on ollut kokemus isolla k:lla joka kerran.

VAUHTI JATKUU TÖISSÄ

Vapaalla sata lasissa, niin myös töissä. Reginan työminä on tismalleen samanlainen kuin hän on vapaallakin. Työkaverina hän kertoo pyrkivänsä tekemään omat työnsä huolellisesti ja auttamaan muita.

–Viimeksi olen opiskellut prosessinhoitajaksi ja pysynyt sillä polulla, koska työ on erittäin mielenkiintoista ja vaihtelevaa. Työskentelen prosessinhoitajana Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen kiinteityslaitoksella, jossa käsitellään nestemäisiä radioaktiivisia jätteitä. Operaattorin ja prosessinhoitajan työ on tuttua jo aikaisemmista työpaikoistani kokoonpano- ja kemian alalla.

Tekemisen meininkiin mieltynyt Regina pitää työssään juuri siitä, että päivien sisältö vaihtelee. Hänestä ei oman arvionsa mukaan olisi tekemään konttorihommia.

– Välillä ollaan valvomossa, seuraavaksi kentällä ja sitten luolassa. Meillä on myös erittäin mukava työporukka, mikä lisää viihtymistä.

SUOSITTELUN KAUTTA JÄSENEKSI

Regina liittyi Sähköliiton jäseneksi Suosittele Sähköliittoa -kampanjan ansiosta. Viidettä vuotta jatkuva kampanja kehottaa nykyisiä jäseniä suosittelemaan jäsenyyttä työkavereilleen. Reginan puhui mukaan työkaveri.

– Valitsin Sähköliiton, koska työskentelen energia-alalla. Ammattiliitto huolehtii työntekijöiden eduista ja oikeuksista neuvottelemalla puolestani palloista ja työehdoista. Liitosta saa myös neuvontaa työelämän ongelmissa. Juuri näitä asioita arvostan jäsenyydessä.

– Jokainen päättää, mihin liittoon kuuluu, mutta jos on energia-alan töissä, olisi hyvä kuulua saman alan liittoon. ●

Energia ruokkii itseään

Mitä enemmän tekemistä, sitä enemmän virtaa siitä saa. Kotkalainen Regina Joutsin on positiivisessa energian kierteessä.

■ TEKSTI: MINNA JÄRVENPÄÄ

Minulla riittää aina energiaa! Kun joku tekee tällaisen harvinaisen tunnustuksen, on ihan pakko kysyä lisää. Siispä Regina Joutsin, annahan tulla yksityiskohtia ja perusteluita!

– Virtaa saan, kun pääsen puuhastelemaan erilaisia asioita: rassaamaan autoja, urheilemaan, auttamaan kavereita remontissa, pihahommissa tai missä vain ongelmissa, ajeleman autolla jonkin pidemmälle tai matkustamaan ja viettämään aikaa kavereitten kanssa, kotkalainen tehopakkaus luettelee.

Onneksi nuori nainen lisää, että välillä on tietysti hyvä myös ottaa rennosti ja vain olla kotona. Tämä huojentaa, jos hänen puuhalistansa hengästyttää jotakuta.

Jos vielä yrittäisi kysyä, mitkä asiat verottavat hänen jaksamistaan...

– Sellaisia asioita ei oikein ole elämässäni, kuuluu vastaus, ei rehennellen vaan todeten.

SEURANA SENIORI JA NUOREMPI HERRA

Perehdytään siis syvemmin tämän prosessinhoitajan voimanlähteisiin ja aloitetaan se perhepiiristä ja vapaa-ajalta. Kotijoukkoihin kuuluvat arvokas seniori Jerry ja lyhytjalkainen nuorukainen nimeltään Köpi.

– Ensiksi mainittu on 13-vuotias jackrussellinterrieri ja jälkimmäinen welsh corgi cardigan. Olen koiraihminen, ja muutenkin eläimet ovat minulle tosi tärkeitä.

Koirien lisäksi Regina laskee perheekseen isovanhempansa, vanhempansa, siskonsa ja veljensä. Ystävien asemakin hänen elämässään on melkein perheenjäsenten luokkaa.

PALVELEMME TOIMISTOLLA TAMPEREELLA TOISTAISEKSI AINOASTAAN AJANVARAUKSELLA. AJANVARAUS ON TARPEEN, ETTÄ VOIMME VARMISTAA KÄVIJÄN SAAVAN TARVITSEMAANSA PALVELUA.

4 X TYÖTTÖMYYSTURVAN VÄLIAIKAISMUUTOS

EDUSKUNTA on koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeustilanteen johdosta hyväksynyt ja hyväksymässä väliaikaisia muutoksia työttömyysturvaan. Muutoksia sovelletaan takautuvasti maaliskuusta alkaen, ja ne ovat voimassa heinäkuulle saakka.

Tässä tärkeimmät Sähköalojen työttömyyskassan jäseniä koskevat muutokset:

1. NOPEUTETTU KÄSITTELY TE-TOIMISTOSSA, JO HYVÄKSYTTY

Lomautetun tulee yhä ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon, mutta asian käsittelyn nopeuttamiseksi TE-toimisto ei enää edellytä lomautetulta työllistymissuunnitelman laatimista tai osallistumista TE-toimiston palveluihin

Lisäksi TE-toimisto ei tutki lomautetun yritystoimintaa tai opintoja.

2. EI OMAVASTUUAIKAA, TULOSSA

Ansiopäivärahan maksaminen alkaa ensimmäisestä työttömyyspäivästä ilman tavanomaista viiden päivän korvauksetonta omavastuu-aikaa. Muutos koskee ajalla 16.3.–6.7. lomautettuja.

3. PUOLITETTU TYÖSKENTELYEDELLYTYS, TULOSSA

Ansiopäivärahaa saa lyhimmillään kolmen kuukauden eli 13 kalenterikuukauden työskentelyn jälkeen tavanomaisen kuuden kuukauden eli 26 kalenteriviikon sijaan.

Muutos koskee heitä, joiden työskentelyedellytys ei muuten täyty, jotka ovat olleet töissä vähintään viikon 1. maaliskuuta jälkeen ja joiden ansiopäivärahan ensimmäinen maksupäivä on viimeistään 5. heinäkuuta.

4. ENIMMÄISMAKSUAIKA EI KERRY, TULOSSA

Kun lomautus on alkanut 16. maaliskuuta tai sen jälkeen, ansiopäivärahan tavanomainen 300–500 päivän enimmäismaksuaika ei kerry. Muutos koskee lomautuksia kesäkuun loppuun saakka.

Lue lisää: www.tyj.fi, www.tem.fi

LUOTTAMUSMIES, AUTA MEITÄ VALMISTAUTUMISESSA

Sähköalojen työttömyyskassa on varautunut poikkeustilanteen aiheuttamaan ansiopäivärahakemuksien kasvavaan määrään rekrytoimalla ja kouluttamalla lisää henkilökuntaa.

Työpaikkojen luottamusmiehet pystyvät auttamaan meitä varautumaan vieläkin paremmin. Kassalla tulisi olla mahdollisimman aikaisin tietoa jäsenten tulevista lomautuksista ja irtisanomisista.

Luottamusmies, mikäli tiedossasi on, että työpaikallasi lomautetaan

tai irtisanotaan yli kymmenen henkilöä, olethan yhteydessä kassaan joko sähköpostilla mirva.virtanen@sahkoliitto.fi tai puhelimitse 03 252 0300.

*Päivitämme hakemustilannetta säännöllisesti nettiin:
www.sahkoliitto.fi/tyottomyyskassa*

MINUT LOMAUTETTIIN – MITEN HAEN ANSIOPÄIVÄRAHAA?

Lomautettuna Sähköalojen työttömyyskassan jäsenenä olet oikeutettu ansiopäivärahaan. Toimi näin:

- Ilmoittaudu TE-toimistoon viimeistään ensimmäisenä lomautuspäivänäsi osoitteessa www.te-palvelut.fi sieltä löytyvästä Oma-asiointi-verkopalvelusta ja noudata TE-toimiston antamia ohjeita. Kassa ei voi maksaa ansiopäivärahaa, ellei ole ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi. Sinulla on myös velvollisuus ottaa lomautuksen aikana työtä vastaan.
- Täytä ansiopäivärahakemus sähköisesti työttömyyskassan sähköisessä asiointipalvelussa. Löydät linkin siihen kassan nettisivujen etusivulta. Voit myös kirjoittaa selaimen osoitteen sahko.yap.fi. Täytä hakemus huolellisesti, jotta kassa pystyisi maksamaan ansiopäivärahan mahdollisimman nopeasti.
- Liitä hakemuksesi liitteeksi saamasi lomautusilmoitus sekä palkanlaskijan tekemä palkkatodistus lomau-

tustasi edeltäneeltä 26 (poikkeustilanteissa 13 viikolta, katso ohje yltä työttömyysturvan väliaikaismuutoksista) työssäoloviikolta. Tulorekisteristä ei useinkaan saa kaikkia kassan tarvitsemia tietoja.

- Liitä hakemukseen kopio viimeisestä vahvistetusta verotuspäätöksestä, mikäli sinulla on maa- tai metsätaloutta tai harjoitat sivutoimintaa yritystoimintaa. Mikäli saat eläkettä tai muuta sosiaalietuutta, liitä mukaan päätös, josta ilmenee etuuden määrä vuonna 2020.

- Toimita hakemus liitteineen kassaan sähköisessä asiointipalvelussa.

Kysymyksiä kassaan voit lähettää sähköisen asiointipalvelun kautta. Voit myös soittaa puhelinpalveluumme, jonka yhteystiedot löytyvät tämän sivun yläalaidasta.

Ohje kieliversioineen (ruotsi, viro, englanti) löytyy myös osoitteesta www.sahkoliitto.fi/tyottomyyskassa/hakuohje-lomautetuille

KUKA ON OIKEUTETTU ANSIOPÄIVÄRAHAAN?

Ansiopäivärahan saamisen edellytykset ovat:

- Olet työtön tai lomautettu ja ilmoittautunut TE-toimistoon hakemaan kokoaikatyötä.
- Olet Sähköalojen työttömyyskassan jäsen ja olet maksanut jäsenmaksusi.
- Olet ollut työssä vähintään 26 viikkoa kassan jäsenyysaikana.
- Sinulle ei makseta estävää etuutta, kuten vanhuuseläkettä tai sairauspäivärahaa.
- Olet tehnyt päivärahakemuksen työttömyyskassaan.

Tarkemmat edellytykset: www.tyj.fi/esitteet > Työttömyyskassojen etuusopas 2020

Olkiluoto kolmesta on rakennettu pitkään ja hartaasti. Lähes yhtä pitkään kesti myös Sähköliiton ja Elektrobudowa SA:n välinen oikeudenkäynti.

LÄHETETTYJÄ TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVA OIKEUDENKÄYNTI ON PÄÄTTYNYP

Sähköliiton ja puolalainen Elektrobudowa SA pääsivät helmikuussa 2020 sopimukseen ja yli kahdeksan vuotta kestänyt oikeudenkäynti päättyi sen vuoksi maaliskuussa 2020. Asian sopimiseen vaikutti merkittävällä tavalla yhtiön hyvin heikko taloudellinen tilanne. Yhtiö ei onnistunut rahoitusjärjestelyissään ja se joutui hakeutumaan konkurssiin jo maaliskuussa pian oikeudenkäynnin päättymisen jälkeen. Näin ollen vaikka Sähköliiton vaatimukset oikeudenkäynnissä olivat siihen asti menestyneet, niin niitä ei valitettavasti ollut mahdollista saada onnistuneesti realisoitumaan.

PITKÄAIKAINEN OIKEUDENKÄYNTI

- Yhtiö teki Olkiluodon ydinvoimalatyömaan pääuraakoitsijan (Areva) kanssa urakkasopimuksen sähköjärjestelmien rakentamistöistä. Työt alkoivat vuonna 2008.

- Sähköliitto nosti asiassa kanteet elokuussa 2011 ja tammi-kuussa 2012. Käräjäoikeus kääntyi vuonna 2013 EU-tuomioistuimen (EUTI) puoleen.

- EUTI totesi tuomiossaan hel-

mikuussa 2015 Sähköliitolla olevan oikeus nostaa kanteen ja vahvisti, että palkat voidaan määrittellä työehtosopimuksen mukaisesti urakkapalkkana, työntekijät voidaan sijoittaa palkkaryhmiin työehtosopimuksen mukaisesti ja, että päiväraha, matka-ajan korvaus ja lomarahat ovat osa vähimmäispalkkaa. Edellytyksenä on kuitenkin, että säännökset ovat pakottavia, ne ovat olleet saatavilla ja selkeitä. Päivärahan maksamisen osalta edellytykset tulee olla samat kuin paikallisilla työntekijöillä.

- Yhtiön katsoessa, että Sähköliiton työehtosopimukset eivät ole sovellettavissa tehtyyn työhön käännyttiin jopa kahteen eri kertaan työtuomioistuimen puoleen. Työtuomioistuimelta saatiin lausunto ensin marraskuussa 2016 ja sen jälkeen syyskuussa 2017. Yhtiö teki myös eräitä uusia väitteitä kiistämisensä perusteeksi. Kaiken kaikkiaan riitaa oli edelleen kovin monesta seikasta.

- Seitsemän vuotta kanteiden nostamisen jälkeen käräjäoikeus antoi tuomionsa 17.12.2018. Käräjäoikeus hyväksyi Sähköliiton vaatimukset ja velvoitti yhtiön suoritta-

maan pääomaa lähes 8 miljoonaa euroa viivästyskorkoineen ja oikeudenkäyntikulut.

- Yhtiö haki tuomioon muutosta hovioikeudelta. Hovioikeudessa järjestettiin suullinen valmisteluistunto joulukuussa 2019. Hovioikeuden suullinen pääkäsittely oli määrätty pidettäväksi maaliskuussa 2020.

OIKEUDENKÄYNNISTÄ OPITTUA

Oikeudenkäynti oli kaiken kaikkiaan melkoisen haastava. Vastapuolena oli puolalainen pörssi-yhtiö. Kysymys oli sekä yleisesti merkityksellisistä oikeudellisista kysymyksistä että hyvin merkittävästä rahamäärästä. Oikeudelliset riitakysymykset olivat paljolti ennakkoluonteisia ja todistelua vaativat tosiasiakysymykset näytöltään haastavia. Oikeudenkäyntiin lähdettäessä tiedettiin, että asiaan liittyy EU-oikeudellisia kysymyksiä ja niihin oltiin valmis hankkimaan EUTI:n ennakkoratkaisu, mutta varsinkin sovellettavan työehtosopimuksen riitauttaminen oli odottamatonta, kun yhtiö aluehallintovirastolle ja ensin oikeudenkäynnissä ilmoitti soveltaneensa Sähköliiton työehtosopimuksia.

Saatu EUTI:n tuomio olikin hyvin merkittävä. Siihen on tukeuduttu, kun lähetettyjä työntekijöitä koskevaa direktiiviä on uudistettu. Lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin tarkoitus on yhtäältä turvata vilpittömän kilpailu ja toisaalta turvata se, että lähetettyihin työntekijöihin sovelletaan vastaanottavan valtion (kuten tässä Suomen) vähimmäis-suojaa koskevia säännöksiä. Työehtosopimusten määräysten merkitys on nyt direktiivissä korostunut ja selkeämpi. Näin ollen huolimatta siitä, mihin asiassa lopulta päädyttiin, on oikeudenkäynnillä edistetty sekä suomalaisen että lähetetyn työntekijän asemaa. Uskaltanee todeta, että kiitos siitä kuuluu Sähköliitolle ja myös niille yhtiön puolalaisille työntekijöille, jotka lähtivät ajamaan asiaa.

EUTI:ssa Sähköliittoa avusti OTT **Jari Hellsten**, jonka ansioksi tulee saavutettu EUTI:n ennakkoratkaisu paljolti lukea. Kiitos myös OTT **Niklas Bruunille** asiantuntijalausunnosta hovioikeudessa.

Asianajajalle tämä oikeudenkäynti oli sellainen, jonka muistaa aina. Vaikka lainvoimaista tuomiota ei saatu, niin käräjäoikeudessa jut-

tu voitettiin kaikilta osin. Asianajajana olisi kaikkien näiden vuosien jälkeen ollut kiinnostavaa ajaa asiaa lopullisen tuomion saamiseen saakka. Tietysti olo on melko tyhjä, kun yhtiö sopimuksen tekemisen jälkeen hakeutui konkurssiin. Konkurssiin hakeutuminen ei aiheutunut sopimuksen tekemisestä. Jälkikäteen voidaan tietysti spekuloida, miksi asiaa ei sovittu aikaisemmin. Tämä on mielestäni turhaa.

Pitkän oikeudenkäynnin aikana on arveltu, valmistuukohan OL3 ydinvoimala ennen kuin oikeudenkäynti päättyy. No, eipä valmistunut.

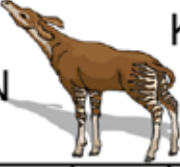

JARI KAILIALA
asianajaja

KEVÄTRISTIKKO

Heikki Partala

				KALLIS IRLANNIN KIELI 				KORISTELEVY SORSASUKU SELLA IMMANUEL 			
		pelannut Cannavaro 						rytmikkaita tansseja			
OOPPERA		kärsimyksiä	SUKSESSA	VÄLJÄ	hätään joutu-neelle						
LUOSTARIN ESIMIES						voimistuva	LÄHITÄÄ ystava		riistämisiä 	SYÖVYTTÄÄ	
JUOTIKAS				NIMITÄIN			tamperelainen yritys	brosyri sattua			
VUOROPUHELU											
PETOLLINEN				***** Renvall				kevyt-raken-teinen			
MAUSTEKASVI		alkua-ine löyhkä				Normaali 		oven-Hard-wick			
KAULANIKAMA					VIE päässä			armo-t use-in pinta-			
PELAN-NUT ATIK			ilma houkut-tavia					 vesissä			
KISAKAUPUNKI						ihme-urheilija	siivekäs entinen pastilli		tuote-merkki 	kuitti	
TILEISTÄ		Zatopek kekseja					hinku höylät-tävä		-filmi Noakin poika		
TESTAMENTISSA					-FONI Runne Elstelä			JOKI Angela Merkel			
	aina oi-keassa?	 ohjelmoniti							ajan-jakso muotitalo		
PATOUMA				SILMU hankkia		sota-laivasto piheja		sysäys Barack	PUN-NITA		
MAALAJI		perhosia ruohoja					vuotava 		ikäviä kuulla		 + T
VALJETA							MIES-ÄÄNI				
					VIAL-LISIA			MÄEN HAHMO			
REMPSEÄ							pysäh-dys-paikka				
					KASVI						

Nimi

Osoite

Lähetä vastauksesi 16.5.2020 mennessä: SÄHKÖLIITTO, Vasama-lehti, PL 747, 33101 Tampere. Oikein vastanneiden kesken arvomme yllätyspalkinnon.

LÄHETÄ OSASTOILMOITUS NETTILOMAKKEELLA!

Osastoaktiivit huomio! Osastot toimivat -ilmoituksia pääsee lähettämään sähköisellä lomakkeella. Löydät lomakkeen osoitteesta www.sahkoliitto.fi/ammattiosastot/ilmoita-tapahtumasta.

Valitse ensin lomakkeen alusvetovalikosta oma osastosi, kirjoita sitten ilmoituksesi teksti ja jätä vielä yhteystietosi niille varattuihin kenttiin. Paina lopuksi Lähetä-painiketta. Saat kuittauksen osastoilmoituksen lähettämisen jälkeen.

Päivitämme saapuneet ilmoitukset nettisivujemme Osastot toimivat -osioon ja julkaisemme ne Vasama-lehdessä. Osastoilmoitukset ovat nettisivuilla osoitteessa www.sahkoliitto.fi/ammattiosastot/osastot-toimivat

004 Pohjoisen energia- ja sähköalantyöntekijät os. 004 ry

Kevätkokous pe 17.4.2020 klo 17 Hotelli Scandic Rovaniemi Cityssä, Koskikatu 23. Asialistalla on sääntömääräiset ja sääntömuutosasiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.

011 Tampereen Seudun Sähköalantyöntekijät ry

Veteraanijaosto kokoontuu ma 27.4. klo 14 osaston toimistolla, Näsilinnankatu 33 b A. Portin tunnusluku 3390.

018 Hämeenlinnan Sähkötyöntekijät ry

Ulkoilu-, peli- ja saunailta pe 8.5. klo 17 Vanajan Parvela. Tule yksin tai ota työporukka mukaan, valitse mitä haluat! Tarjolla ruokaa, juomaa, sauna, palju, kattoterassi, leikkimielinen kaupunkisuunnistus, kortti- ja lautapelejä sekä hienoa jääkiekkotunnelmaa ison screenin äärellä! Screeniltä Suomi-Yhdysvallat klo 17.15 alkaen. Leikkimieliseen kaupunkisuunnistukseen lähtö klo 17–18. Ilmoittautumiset tarjotuiden riittävyyden takaamiseksi 30.4. mennessä.

Matka MotoGP-kilpailuun Kyminringille liittiin su 12.7. Matka taittuu miellyttävästi linja-autolla. Perillä sinua odottaa ainutkertainen tilaisuus seurata Suomen ensimmäistä MotoGP-sarjan osakilpailua. Tapahtuma on avec. Matkan hinta on 30 €/jäsen ja 60 €/avec. Mukaan mahtuu 20 nopeinta. Ilmoita ilmoittautumisen yhteydessä myös, mikäli alle 18-v. lapsia olisi tulossa mukaan linja-auton istu-

mapaikkojen varaamiseksi. Ilmoittautumisen jälkeen saat omavastuun maksuohjeet. Linja-auton alustava lähtö klo 10 Wetterhoff, Hämeenlinna. Paluukyyti n. 30 minuuttia viimeisen kilpailun päättymisen jälkeen. Linja-auton lopullinen reitti ja aikataulu julkaistaan noin kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. HUOM! Alle 18-v. lapset pääsevät linja-autoon ilmaiseksi. Lastenlippu 7–17-vuotiaille maksaa 30,50 € tapahtuman lipunmyyjällä. Osta lippu myös lapsellesi ja matkusta yhdessä hänen kanssaan! Alle 7-vuotiaat pääsevät ilmaiseksi alueelle aikuisen seurassa. Max. 3 lasta per aikuinen. Valmistauduthan todistamaan lapsen iän tarvittaessa. Tapahtuman lisätiedot ja ilmoittautumiset 26.6. mennessä www.sahko018.fi-sivuilla.

021 Porin Seudun Sähköalantyöntekijät ry

Osaston kevätkokous 22.4. on peruttu, ja se siirretään syyskuuhun myöhemmin ilmoitettavaan ajankohtaan. – Hallitus

024 Varkauden Sähköalantyöntekijäin Ammattiosasto ry

Sääntömääräinen kevätkokous ravintola Amandassa to 16.4.2020 klo 18. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrämät sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! – Hallitus

036 Kuopion Sähköalantyöntekijät ry

Sääntömääräinen kevätkokous to 16.4.2020 klo 18 osaston toi-

mistolla, Kuopionlahdenkatu 31, käynti Ajurinkadun puolelta. Käsitellään osaston sääntöjen kevätkokoukselle määrämät asiat ja sääntömuutokset. Tervetuloa! – Hallitus

037 Satakunnan Energia-alan ammattilaiset ry

Sääntömääräinen kevätkokous pe 17.4.2020 klo 18, paikkana Miittinki, Pohjoispuisto 4, Pori. Sääntömääräisten asioiden lisäksi käsiteltävänä sääntömuutosasiat. Ilmoittautumiset kokoukseen numeroon: 044 701 2375. Tervetuloa! – Hallitus

039 Tietoliikenne- ja Informaatiotekniikka os. 039 Kevätkokous ke 29.4.2020 kello 17 Kiitoradantie 6, 01530 Vantaa.

041 Turun Seudun Sähkötyöntekijät ry

Sääntömääräinen kevätkokous to 16.4.2020 klo 16.30 osaston toimistolla, Brahenkatu 13 A 4, 20100 Turku. Käsitellään osaston sääntömuutokset sekä muut sääntömääräiset asiat. Kahvi- ja voileipatarjoilu. Tervetuloa mukaan! – Hallitus

043 Porvoon Sähkötyöntekijät ry Tulevat kokoukset v. 2020 torstaisin: 23.4., 14.5., 27.8., 24.9., 29.10. ja 26.11. syyskokuus. Huom! kokoukset alkavat klo 16.30. Tervetuloa! Osoite on Rakkennusliiton toimisto, Sibeliusbulevardi 36, Porvoo.

049 Helsingin Sähköalantyöntekijät ry

Sääntömääräinen kevätkokous ti 21.4.2020 klo 17 Hämeentie 58–60 C 57, 2. kerros, 00500 Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset ja muut ajankohdattaiset asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! – Hallitus

057 Etelä-Pohjanmaan Sähköalantyöntekijäin osasto ry

Sähköliiton Volttipäivät pidetään Helsingissä pe–su 7.–9.8. Osasto 057 maksaa jäsenilleen + aveceille matkat (juna/bussi), ma-

joituksen (Volttipäivien sivuilta voit katsoa hotellit), iltajuhlan ja muut Volttipäivien tapahtumiin osallistumiset kuitteja vastaan. Tarkemmat tiedot ja ohjelman volttipäivistä löydät volttipäivien omilta nettisivuilta: www.volttipaivat.fi

059 Lahden Sähköalantyöntekijät ry

Sääntömääräinen kevätkokous Saunaklubilla, Saimaankatu 8 (sisäpiha), 15140 Lahti, pe 17.4.2020 klo 18. Käsiteltävinä sääntömääräiset sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen on ruoka ja sauna. Tervetuloa!

073 Kurikan Sähköalojen osasto ry Kevätkokous 16.4. peruttu. Uusi ajankohta ilmoitetaan myöhemmin. – Hallitus

077 Savonlinnan ja Lähiympäristön Sähkömiehet ry os. 077 Kevätkokous pe 24.4. peruutettu. – Hallitus

083 Pargas Elbranschernas Avdelning rf

Osaston kevätkokous 23.4. peruttu. Uusi ajankohta ilmoitetaan myöhemmin. – Hallitus

094 Raahen Sähkömiehet ry

Kevätkokous ke 22.4.2020 klo 19, Ratsukatu 5 E, Raahen. Sääntöjen määrämät asiat: tilinpäätös, tili- ja vastuuvapauden myöntäminen, toimintakertomus. Lisäksi sääntömuutosasia ja muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! – Hallitus

100 Järvenpään Sähköalantyöntekijät ry Kevätkokous peruutettu (2.4.2020). Uusi aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin. Info sihteeri puh. 045 632 8758.

101 Jokilaaksojen sähköalojen osasto (yhdistetty Oulainen/Kalajoki)

Kevätkokous pe 17.4.2020 klo 18, Ylivieskan Uimahallin takahuone. Käynti jäähallin puolen päästä. Asiana sääntömääräiset kevätkokousasiat, osaston ni-

menmuutos ja muuttuneet osaston säännöt. Kokoukseen osallistujille tarjolla keilausta, pizaa ja virvokkeita. Tervetuloa! – Hallitus

106 Savon Sähköalantyöntekijät ry

Sääntömääräinen kevätkokous (19.3.) siirretty koronavirusepidemian johdosta myöhemmin ilmoitettavaan ajankohtaan. – Hallitus

155 Hissimiehet ry

Kevätkokous la 25.4.2020 Panimoravintola Plevnassa, Itäisenkatu 8, Tampere. Hallitus kokoontuu klo 13.30 ja yleiskokous alkaa klo 14.30. Esillä sääntömääräiset asiat ja ammattiosaston sääntömuutokset. Tervetuloa!

177 Kiskoliikenteen sähkö-, tietoliikenne- ja turvalaiteammattilaiset ry

Osaston kevätkokouksen 2020 järjestämiseen tulee muutoksia. Ohjelma on peruttu kaikilta osin alustavassa kokouskutsussa ilmoitetusta. Kokouksen järjestämisestä tiedotetaan tarkemmin myöhemmin ja ohjeet osallistumiseen annetaan varsinaisessa kokouskutsussa, sekä jäsensivustolla. Kokous tullaan järjestämään pääasiassa etäosallistumisilla, vallitsevien koontumisrajoitusten mukaisesti. Varsinaisella kokouspaikalla on tilaa vain muutamalle, ja hallitus suosittelee kaikkia osallistumaan kokoukseen etänä. Pahoittelemme tapahtunutta, mutta kokouksen järjestäminen suunnitellusti olisi ollut mahdollista vallitsevassa tilanteessa. – Hallitus

182 Teollisuuden Sähköalojen Työntekijät ry

Kevätkokous pe 17.4.2020 klo 18 Olutravintola VilliWäinön kabinetissa, Kalevankatu 4, Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset ja osaston asiat sekä sääntömuutokset. Kokouksen jälkeen Musta Sauna ja ruokailua. Tervetuloa!

KEVÄTKOKOUSTA VOI SIIRTÄÄ, ASIAKIRJAT SILTI TOIMITETTAVA

Sähköliiton ammattiosastot voivat hallitustensa päätöksellä siirtää kevätkokouksiaan pidettäväksi viimeistään 30. syyskuuta. Syynä poikkeukseen on koronaviruspandemia.

Sähköliiton hallitus päätti asiasta huhtikuun alussa.

Osaston hallitus voi myös halutessaan päättää, että kevätkokous järjestetään etäyhteyden kautta, jos kokous jostain syystä halutaan järjestää huhtikuussa. Osastojen sään-

nöt sallivat osallistumisen tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Osaston hallituksen on silloin annettava tarkemmat ohjeet osallistumisesta, ja siitä on mainittava kokouskutsussa.

Sähköliiton hallitus edellyttää kuitenkin, että osastot toimittavat normaaliin tapaan toukokuun loppuun mennessä liitolle tietyt asiakirjat. Niiden toimittaminen on ehto sille, että osastot saavat jäsenmaksuosuuden täysimääräise-

nä. Toimitettavat asiakirjat ovat osaston toimintasuunnitelma, talousarvio, toimintakertomus ja toiminnantarkastuslausunto.

Osastojen tulee järjestää kevätkokous syyskuun loppuun mennessä, vaikka vaaditut asiakirjat toimitetaankin normaalissa aikataulussa liittoon.

Kotkalaisista sähköasentajista ja heidän pitkästä ja vaiheikkaasta järjestötoiminnastaan on valmistunut historiategos. Toimittaja ja tietokirjailija **Reijo Hämäläisen** kirjoittama *Uhmaa ja yhteistyötä* -kirja kertoo tarinan paitsi seudun sähkötyöntekijöiden 1900-luvun alussa synnyttämästä ammattiyhdistystoiminnasta, myös sähköalan kehityksestä ja sen ammattilaisten työstä ja elämästä tehtaiden, talonrakennuksen, voimalaitosten sekä puhelin- ja sähköyhtiöiden palveluksessa.

Kotkalaiset sähköasentajat, tuolloiset monttöörit, olivat etujoukossa perustamassa Suomen sähkötyöntekijöille omaa ammattiliittoa vuonna 1907. Liiton kotipaikaksi tuli vuoden päästä Kotka. Heiveröiseksi jäänyt liitto yhtiö Metalliliittoon jo muutaman vuoden päästä. Säännölliseen oman sähkömiesten ammattiosaston toimintaan Metalliliitossa kotkalaiset ryhtyivät 90 vuotta sitten.

Poikkeuksellisen kovaan ponnistukseen sähköalan työntekijät ryhtyivät 1950-luvun puolivälissä kokoamalla eri aloilla toimineet alan ammattilaiset Suomen Sähköalantyöntekijäin liittoon. Vastaansa he saivat työnantajien ohella myös merkittäviä SAK:n jäsenliittoja. Nämä eivät hyväksyneet uutta liittoa SAK:n jäseneksi eivätkä ha-

Teos on ammattiosasto 20:n juhlakirja.

Kirjan kuvitusta vuodelta 1954.

KOTKAN SÄHKÖASENTAJISTA VALMISTUI HISTORIEGOS

lunneet myöntää sille oikeutta sopia alan työehdoista. Ammattikuntainen järjestäytyminen soti ammattiyhdistysliikkeen omaksumaa teollisuusliittoperiaatetta vastaan.

UHMAA JA YHTEISTYÖTÄ KYSYTTIIN TAISTELUSSA ASEMASTA

Vuosia kestänyt sähköliittolaisten taistelu asemansa puolesta kysyi uhmaa ja yhteistyötä. Merkittävä

rooli kampanjassa oli juuri kotkalaisilla sähkömiehillä, jotka onnistuivat hyvän järjestäytyneisyytensä ja kokemuksensa ansioista sopimaan paikallisesti palkoista ja työehdoista ja raivaamaan näin liitolleen tietä sopimuspöytiin. Sittemmin Kotkan osasto sai vedettyä liittonsa mukaan hankkeisiin, joilla oli merkitystä erityisesti Karhulan palveluille. Vesivallinaukio 5:n liikerakennus järjestöjen toimitiloineen ja Ristinkallion

päiväkoti- ja kirjastorakennus helppottivat Karhulan kauppalan palvelutarpeita.

Uhmaa ja yhteistyötä -kirjaan sisältyy runsaasti alan ammattilaisten muisteluja 1930-luvulta näihin päiviin. Sähkötyön veteraanien mieleen ovat syöpyneet niin pitkät työkomennukset ulkomailta kuin väkevät tapahtumat työmailta ja järjestötoiminnastakin.

Uhmaa ja yhteistyötä on Kotkan

Sähköalantyöntekijäin ammattiosasto 20:n juhlakirja, jolla osasto juhlistaa 90 vuotta täyttävää seudun sähköasentajien ammattiyhdistystoimintaa. Vuonna 1956 perustetussa ammattiosastossa on jäseniä vajaat 700. Osaston työikäiset jäsenet työskentelevät energia-, ict- ja verkostoaloilla, teollisuudessa sekä sähköistys- ja asennustöissä. ■

LIVET KRING CORONAVIRUS

Vi har fått en påminnelse om livets skörhet och samhällets sårbarhet under vårvintern och förvåren på grund av coronaviruspandemin. Vårt trygga lyckoland har förändrats till ett land som vid undantagsförhållanden har blivit isolerat och stängt.

Förra gången har vårt samhälle fortfarande undantagsförhållanden under kriget, då vi kunde tydligt identifiera vår fiende. Vår nuvarande fiende är farligt, osynligt och smygande spridande virus-sjukdom. Därför är alla begränsningsåtgärder som landets regering har beslutat om mycket välgrundade.

Pandemin har påverkat förutom folkets hälsa också ekonomin mycket dramatiskt. Affärslivet har nästan upphört, restaurangerna är stängda, hotellen är tomma, handeln har avstannat, massiva permitteringar är på gång inom servicebranschen. Även inom industrin håller till och med 70 procent av företagen på att permittera sina anställda.

Vid skrivandets stund angår samarbetsförhandlingar ca 400 000 arbetstagare. Det är mycket viktigt för de permitterade, att deras och deras familjers uppehälle hjälps åt. Därför har landets regering i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna gjort tillfälliga ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa för att hjälpa situationen för dem som har blivit permitterade eller arbetslösa. Dessa ändringar behandlas nu i riksdagen och de blir bekräftade inom den närmaste framtiden.

LÄGET SYNS ÄVEN BLAND FÖRBUNDETS MEDLEMMAR

Permitteringarna har blivit vardag även för Elektrikerförbundets medlemmar; flera företag har startat samarbetsförhandlingar. Någon dramatisk permitteringsvåg har ändå inte kommit till, även om antalet permitteringar växer tydligt. Elbranschernas arbetslöshetskassa är beredd till en permitteringsstopp genom att öka personalantalet.

Energi-ICT-nätverksbranschen är en del av samhällets grundliga infrastruktur, el- och värmeproduktion, eldistribution samt byggande och underhåll av ICT-system. I den nuvarande krissituationen är det mycket väsentligt för vårt samhälle att kunna driva verksamheten i branschen. Förhoppningsvis är företagen i branschen eftertänksamma och håller sina anställda i arbete så mycket som möjligt.

Elektrifierings- och elinstallationsbranschen har en särskild utmaning i att få installationstillbehör på arbetsplatserna. Om de tar slut, är det sannolikt att arbeten på arbetsplatserna tar slut, vilket tyvärr betyder att det blir permitteringar. Förhoppningsvis behöver man inte gå så långt.

Under de här undantagsförhållandena förutsätts det, att företagen skyddar sina anställda mot virusmittan. Naturligtvis har var och en sitt eget ansvar för att skydda sig. Elektrikerförbundets medlemmar arbetar mycket med kunder, på byggarbetsplatser med arbets-

tagare från andra företag och i flera andra motsvarande situationer. Risken att bli smittad är flera gånger större än hos dem som jobbar hemifrån.

Jag önskar god hälsa och trygghet till alla Elektrikerförbundets medlemmar och deras familjer. Elektrikerförbundet, som en del av FFC:s förbundsfamilj, är med i att stödja och skapa lagstiftnings- och andra projekt som hjälper arbetstagarnas ställning i den här krissituationen.

REPRESENTANTSKAPET I VÅR BLIR UPPSKJUTET

Elektrikerförbundets styrelse uppskjöt representantskapsmötet till en senare tidpunkt i höst, eftersom det är omöjligt i den nuvarande situationen att hålla mötet i maj.

Den nya tidpunkten skall meddelas snarast. Mötet kommer ändå att äg rum senast i slutet av september.

BESVÄRLIGA KOLLEKTIVAVTALS-FÖRHANDLINGAR

Kollektivavtalen inom förbundets huvudavtalsbranscher, elektrifierings- och elinstallationsbranschen samt energi-ICT-nätverksbranschen, löpte ut i slutet av mars. Avtalen gäller ändå så länge som förhandlingarna pågår.

Förhandlingsverksamheten har ändrats betydligt: det traditionella stirrandet i arbetsgivarsidans ögon har väjt för förhandlingar på distans. Ännu på förra förhandlingsrundan kom distansför-

handlingar inte ens på tanken, men nu är det praxis och tekniskt välfungerande dessutom. Något annat positivt om förhandlingarna kan man däremot inte nämna.

Den finländska fackföreningsrörelsen startade den här förhandlingsrundan med tanke på att stryka konkurrenskraftsavtalets taltotimmar i kollektivavtalen. Taltotimmarna har strukits vid nästan alla förhandlingsborden. Visserligen har arbetsgivarsidan kunnat kräva och också fått olikstora kompensationer för det vid olika förhandlingsbord.

Arbetsgivarsidan har kunnat utnyttja konkurrenskraftsavtalet väldigt bra. Företagen fick lättnader på ca 6 miljarder euro i socialförsäkringsavgifter, då en del av avgifterna blev till arbetstägarna att betala. Dessutom tillades de tillfälligt avsedda 24 taltotimmar i kollektivavtalen gratis och nu kräver företagen kompensationer för att de skulle strykas.

Vid Elektrikerförbundets förhandlingsbord är arbetsgivarförbundens krav på kompensationer för att stryka de sk kiky-timmarna typ finska rekordet. Vi, arbetstägarsidan har framfört otaliga kompromissförslag, men arbetsgivarvidans tillmötesgående har varit helt obefintligt. Arbetsgivarsidan tycks försöka utnyttja den nuvarande situationen maximalt för att kunna försvaga arbetsvillkoren för elbranschernas arbetstagare.

Jag påminner arbetsgivarsidan om

att stråvan efter försvagade arbetsvillkor är ett tveeggat svärd. Att få ungdomar intresserade av branschen och att tillgången av arbetstagare skulle vara skyddad även i framtiden, måste elbranschen vara attraktionskraftig. Energi-ICT-nätverksbranschen t.ex. behöver flera nya arbetstagare redan nu, och försvagningen av arbetsvillkoren hjälper inte ett dugg i den här situationen.

TRON PÅ FRAMTIDEN

Även om prognoserna för varaktigheten av coronavirusepidemin är mycket olika, fortsätter livet också efter denna pandemi. Låt oss vara positiva och tro på framtiden, ta hand om våra familjer och våra äldre nära. Vi skall följa skyddsinstruktionerna och myndigheternas instruktioner.

Elektrikerförbundet tar hand om personalens hälsa, och vi har börjat distansarbete. Kontakterna med personalen sker fortfarande via telefon eller e-post.

Låt oss övermanna coronaviruset tillsammans och återställa vårt samhälle till normala förhållanden.

God hälsa och trygghet till förbundets alla medlemmar och deras familjer!

SAULI VÄNTTI
ordförande

VOLTTiViSA

- Hienon *Hyvää ja kaunista* -levyn julkaisi
a) Eppu Normaali b) Kolmas nainen c) Popeda
- Minkä maan lippu ei ole suorakaiteen muotoinen vaan koostuu kahdesta viiristä?
a) Andorra b) Nepal c) Mongolia
- Minkä nimistä samppanjaa James Bond juo alkuperäisissä Ian Flemingin kirjoissa?
a) Dom Pérignon b) Bollinger c) Taittinger
- Mikä on Suomen yleisin puulaji?
a) kuusi (Picea abies) b) mänty (Pinus sylvestris) c) rauduskoivu (Betula pendula)
- Mikä kuuluisa rakennus sijaitsee osoitteessa 1600 Pennsylvania Avenue?
a) Valkoinen talo b) Pentagon c) Empire State Building
- Minkä saarivaltion tärkein turistikeskus on Montego Bay?
a) Kuuban b) Jamaikan c) Puerto Ricon
- Limoncello-liköörin valmistukseen käytetään sitruhedelmää. Mitä?
a) appelsiini b) lime c) sitruuna
- Millä maalla on maailman pisin rannikko?
a) Intia b) USA c) Kanada
- Minkä organisaation kuningas Ludvig Filip perusti 1831?
a) Punaisen Ristin b) Muukalaislegioonan c) Partion
- Kenen jazzmuusikon mukaan on nimetty New Orleansin lentokenttä?
a) Glenn Miller b) Duke Ellington c) Louis Armstrong
- Mitä on kuvattu Oulun kaupungin vaakunassa?
a) viisi kärppää b) kuusi tervatynnyriä c) linna ja lohi
- Kuka asuu osoitteessa Downing Street 10?
a) Sherlock Holmes b) Englannin pääministeri c) Paul McCartney

1. b) Kolmas nainen • 2. b) Nepal • 3. c) Taittinger • 4. b) Mänty (Pinus sylvestris) • 5. a) Valkoinen talo • 6. b) Jamaika • 7. c) Sitruuna • 8. c) Kanada • 9. b) Muukalaislegioonan • 10. c) Louis Armstrong • 11. c) Linna ja lohi • 12. b) Englannin pääministeri

SÄHKÖLIITTO
Enemmän voimaa yhdessä

Käyntiosoite: Aleksanterinkatu 15, 33100 Tampere
Toimisto on avoinna arkisin kello 9.00–15.00.

Postiosoite: PL 747, 33101 TAMPERE

Faksi: 03 252 0210

Järjestämis- ja järjestötyö: puh. 03 252 0600

Työsuhde- ja työehtosopimusasiat:
puh. 03 252 0700, edunvalvonta@sahkoliitto.fi

Jäsenrekisteri ja jäsenpalvelut:
puh. 03 252 0400, jäsensivut@sahkoliitto.fi

Työnantajatilitykset:
puh. 03 252 0500, työnantajatilitykset@sahkoliitto.fi

Asiakaspalvelusarjoihin perustuvat numerot ovat avoinna arkisin kello 9.00–15.00, jäsenrekisteri ma, ke, pe 9–15, ti, to suljettu.

tyotori.sahkoliitto.fi auttaa työnhaussa

Yli 500 sähköalan työpaikkaa avoinna

Sähköliiton jäsenille räätälöity työnhakusivusto, lokakuun alussa avautunut nettipalvelu **Tyotori.sahkoliitto.fi** on jo aktiivisessa käytössä. Sähköliiton ja Duunitorin yhteistyöstä syntynyt sivusto kertoo heti, että sähköammattilaisille on kysyntää. Avoimia paikkoja on haussa nytkin yli 500.

Näpyttele tietokoneesi tai kännykkäsi näytölle osoite **tyotori.sahkoliitto.fi** ja saat ruudullesi kaikki sähköalan avoimet työpaikat Suomessa. Sähköliitolle räätälöity ja kaikille avoin helppokäyttöinen työnhakupalvelu avautui lokakuun alussa ja löysi heti aktiivisen käyttäjäkunnan. Palvelun toteuttaa Duunitori.

Avoimet työpaikat -näkyvä listaa työnhakijalle kaikki palvelussa

avoimena olevat sähköalojen työpaikat. Hakija voi rajata hakuaan eri suodatusvalintojen kautta, esimerkiksi paikkakunnan tai ammattinimikkeen perusteella.

HAKUVAHTI SEURAA PUOLESTASI

Työtorin palvelu valikoi Duunitorin työpaikkatarjonnasta sähköalan avoimet työpaikat. Voit myös tilata itsellesi hakuvahdin, joka lä-

hettää haluamasi työpaikat tarjolle sähköpostiisi.

Työtori on kaikille avoin, maksuton ja helppokäyttöinen palvelu, jota voivat käyttää myös työssä olevat. Työtorin kautta tieto avoimista sähköalan paikoista välittyy nopeasti ja tehokkaasti.

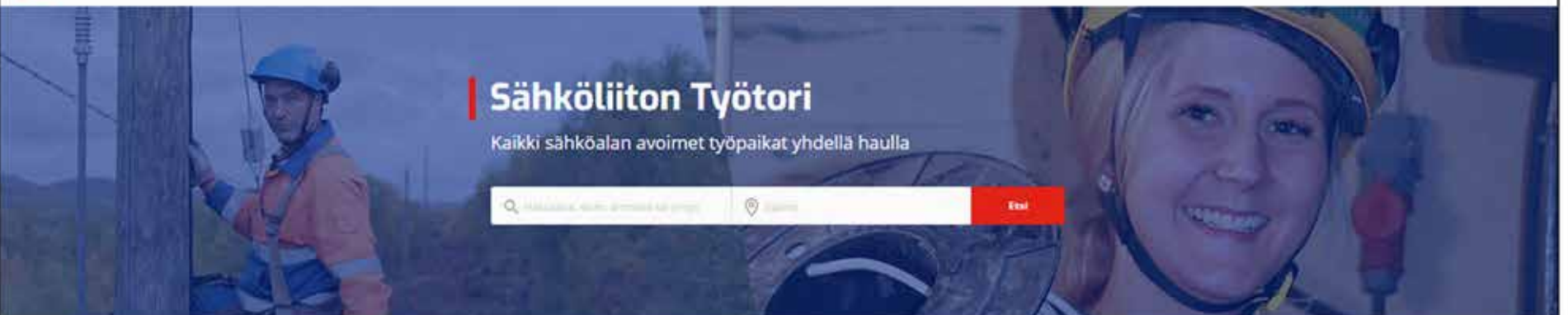
Työtori yhdistää sähköalan työntekijät ja työnantajat entistä vaivattomammin. Ilmoittaminen Työtorilla on myös työnantajalle mak-

sutonta. Sähköalan ammattilaisia etsivä työn tarjoaja voi saavuttaa tositekijät kattavammin vain Sähköliiton jäsenlehdessä Vasaman kautta 10 kertaa vuodessa.

Parhaan tuloksen hyvää ammattilaista etsivä työnantaja voi saada ilmoittamalla sekä sähköisellä työnhakusivustolla että Vasamassa. Työpaikkailmoitukset julkaistaan lehdessä puoleen hintaan. ■

Työpaikat Hakusivu Takaisin pääsivulle

Sähkötarvikkeet Finnparttiaalta

Käytä hyödyksi valttejamme:

edulliset hinnat
suuret varastomäärät
nopeat ja varmat toimitukset

Verkkokauppa www.finnparttia.fi

Noutohalli Joutnantie 76, 25500 Perniö

Puh 02 72 72 00, myynti@finnparttia.fi

petri.koskinen@finnparttia.fi

VOLTTIPÄIVÄT HELSINGISSÄ 7.-9.8.2020

VOLTTIPÄIVÄT KESKELLÄ HELSINKIÄ

ILLALLISRISTEILY SAARISTOON

Perjantai illalla on Royal Line Oy risteily Helsingin edustan saaristoon. Lähtö- ja paluupaikkana Kauppatori. Aluksina ovat m/s NATALIA ja m/s KATARIINA. Risteilyyn kuuluu myös saaristolaispöytä-buffet. Hinnaksi tulee 50€. Varaukset tehdään sähköpostiosoitteeseen volttipaivat2020@gmail.com

VOLTTIPÄIVIEN majoitus ja juhlapaikka on ORIGINAL SOKOS HOTEL PRESIDENTTI.

Tapahtuma alkaa perjantaina 7.8.2020, kun hotellin alassa aukeaa Volttipäivä-opastuspiste.

Perjantai-lauantai yöksi on varattu 25 kahden hengen huonetta Volttipäivävieraille.

Hotellihuoneiden hinnat: 1hh 129€, 2hh 149€. Lauantai-sunnuntai majoitukseen on varattu 150 kahden hengen huonetta

LAUANTAINA Hotelli Presidentin auditorio on varattu paneelikeskusteluja varten kello 11-14. Tilaisuus on jaettu kahteen osaan. Ensimmäinen osuus käsittelee Sähköliiton tulevaisuutta. Toinen osuus on varattu Sähköliiton vaalikeskustelua varten.

Paneelikeskusteluihin haetaan vahvoja mielipiteitä esittäviä henkilöitä. Tilaisuus alkaa kahvilla ja osallistujat saavat myös buffet-lounaan noin kello 13.

LAPSIPERHEILLE on retki Linnanmäelle. LINNANMÄKI-rannekkeita saa ostaa hotellin aulasta, kuten myös HELSINKI CARD -kortteja. Mahdollisesti kiertoajelu museoratikalla.

ILTATILAISUUTTA varten on varattu Presidentti- ja Sylvi-salit kello 18-24. Tilaisuuden juontaa IVAN PUOPOLO. Buffet-illallinen alkaa kello 19. Hinta on 55€/henkilö. Tilassa myös kaksi baaria.

Puheiden ja ruokailun jälkeen esiintyy noin kello 20 alkaen HITTIORKESTERI AIMO.

<https://www.volttipaivat.fi/> -sivuilta pääsee varamaan paikkoja tilaisuuksiin ja löytyy tiedot majoituksen varauksesta.

MAJOITUSVARAUKSET:
Sokos Hotels Myyntipalvelu
Puhelin: +35820 1234 600
Sähköposti: sokos.hotels@sok.fi
Mainitkaa ystävällisesti kiintiötunnus "VOLTTI2020" varausta tehdessä.

Varamattomat huoneet vapautuvat automaattisesti myyntiin 3.7.2020 klo 20. (Helsingin Sähköalantekijöiden tekemää varausta supistetaan jo toukuun lopussa, jos muut osastot eivät ole varanneet kiintiöstä huoneita.)

HUOM! Varaa ajoissa tarvitsemasi huoneet, risteilyt ja iltatilaisuuden liput! Paikkoja on tarjolla rajoitetusti.

VOLTTIPÄIVILLÄ ON KEILAKISAT RUUSULAN KEILAHALLISSA, JOSSA MITELLÄÄN SÄHKÖLIITON MESTARUUKSISTA. RADAT ON VARATTU 12-14. ILMOITTAUTUMISMAKSU 15€/KEILAAJA. KAHVITUS OSALLISTUJILLE.

Helsingin
Sähköalantekijät

SÄHKÖLIITTO
Enemmän voimaa yhdessä